

VISWAKALYANAMARGA

विश्वकल्याणमार्गः

ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣಮಾರ್ಗ

PRACHARA KARYAKRAMA
AHOBILA MUTT, MELKOTE
Mandya District, Karnataka State

"This Book is published with the financial assistance of Thirumala Thirupathi Devasthanams under their scheme Aid to publish Religious Books."

NATHA MUNI
YAMUNA MUNI
Melkote

B.V. Anand Alwar.

VISWAKALYĀNAMARGA

विश्वकल्याणमार्गः

ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣಮಾರ್ಗ

B2

Written by

" DRAVIDOPANISHATH SĀRAGNA "

"द्रविडोपनिषत् सारज्ञः"

AHOBILMATAM ASTHANA VIDWAN
SAMPATHKUMARAN
Ahobil Mutt, Melkote

" This Book is published with the financial assistance of Thirumala Thirupathi Devasthanams under their scheme Aid to publish Religious Books."

1989

First Edition March 1989

2,000 Copies

Sundaram Charities—Rs. 500

Smt. Sahukar Gowramma—Rs. 300

All devotees who have helped for Pracharakaryam and Thadeeyardanam are blessed by H.H. 44th Jeeyar of Ahobil Mutt Srirangam Rajagopuram Alahiya-singar.

Price:

Help to Thadeeyardanam and Pracharakaryam

Printed At
Prabha Printing House, 22-A, Dr. D. V. Gundappa Road
Basavanagudi, Bangalore-4

ಬಿನ್ನಹ

ಕಲಾವಿದರು, ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರುಮಾಡಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವೇದಾಂತಿಗಳಂತೂ ಬಹಳ ದುರ್ಲಭರು. ಅಂತಹವರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಸಹಕರಿಸಿ, ಅವರು ಜೀವಿಸಿರುವಾಗ ಅವರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ವಂದಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಿರಿಯರ ಪುಸ್ತಕ ಗಳಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನ ಅಪಾರವಾದುದು.

ಆದರೆ ಒಂದುಕಡೆ ಕಾಗದದ ಅಭಾವ, ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದಂತೆ ಬರೆಯುವ ಲೇಖಕರ ಅಭಾವ, ಓದದವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಓದಿದವರು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಲಾಭ ಅಲ್ಪ. ವೈದ್ಯಕೀಯ, ತಾಂತ್ರಿಕ, ಕಾನೂನು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಬರುವಷ್ಟು ಲಾಭ ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಪಂಚ ಮುಳುಗಿ ಹೋದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದದಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಾಣಿಯ ಜ್ಞಾನಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ತೋರಿಸುವವರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತ ಕೊಂಡು ಸಹಕರಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ನೀವು ಇಡಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿರವಾದ ಆಸ್ತಿಯೇ ವಿವೇಕ. ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಿ. ತಂದೆ ತಾತಂದಿರು ಕಾಪಾಡಿದಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿ ಪುಣ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

CONTENTS–ಏನೇನಿದೆ ?

Page 1 to 15

1. ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮ ಬರುವುದು ಯಾರಿಗೆ ?

2. ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು ಮುಂದೇನಾಗುತ್ತಾನೆ ?

3. ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ಜನ್ಮದ ಆರಂಭಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ ?

4. ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿದವನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ?

5. ಕಾಣದವಸ್ತುವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಹೋದವನಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ?

6. ಜ್ಞಾನದೀಪವನ್ನು ಉಜ್ವಲಪಡಿಸುವವರು ಯಾರು ?

7. ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯನಾದ ಪರಮಗುರು ಯಾರು ?

8. ಅಂತಹ ಗುರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಆದ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಏನು ?

9. ಜಗದ್ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವವರು ಇನ್ಯಾರು ?

10. ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲವೆ ?

11. ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣಮಾರ್ಗ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಶ್ರೀಯಾಮುನರ ಅಥವಾ ಆಳವಂದಾರ್‌ರವರ ಪರಿಚಯ. 16 to 18

12. ಪ್ರಬೋಧನೆಗೆ ಕಾರಣ 19

13. ಗೀತಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹ ಪರಿಚಯ 21

14. ಗೀತಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹ श्री गीतार्थसंग्रहः 24 to 47

15. YAMUNA AND HIS WORKS 48 to 53

16. ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನ ಪರಿಚಯ 54 to 62
ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾರ. ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನ स्तोत्ररत्नं 63 to 109

17. ಶಾಂತಾಸ್ತೋತ್ರ कान्तास्तोत्रम् 110 to 113

18. GURUPARAMPARA 114

ಪ್ರಕಟಣೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರವು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಜಯಂತಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೇಸಗೆ ರಜಾದಿನದಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮೇಲುಕೋಟೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಾದರೂ ಇದ್ದು ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ, ದೇವರ ಪೂಜಾ, ಶಾತ್ತುಮರೈ ಹಾಡುಗಳು, ಅವಶ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ವಯೋಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕಲಿತು ಅಥವಾ ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿ ಉಜ್ಜೀವನರಾಗಲಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಚಾರ್ಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡಿಸಿ ಉಚಿತವಾಗಿಯೇ ಹಂಚುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

ಅನ್ನದಾನಕ್ಕೂ ವಿದ್ಯಾದಾನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಉದಾರವಾದ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

REPRESENTATIVE
AHOBIL MUTT
MELKOTE, MANDYA DIST

॥ श्रीः ॥

॥ विश्वकल्याणमार्गः ॥

ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣಮಾರ್ಗ

ಶ್ರೀಮತೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ
ಅಸ್ಮತ್ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ।
ಅಸ್ಮತ್ ಪರಮಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ।
ಅಸ್ಮತ್ ಸರ್ವಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ।

ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಥ ಸಮಾರಂಭಾಂ ನಾಥಯಾಮುನ ಮಧ್ಯಮಾಂ ।
ಅಸ್ಮದಾಚಾರ್ಯಪರ್ಯಂತಾಂ ವಂದೇ ಗುರುಪರಂಪರಾಂ ॥
ಯತ್ಪದಾಂಭೋರುಹಧ್ಯಾನ ವಿಧ್ವಸ್ತಾಶೇಷಕಲ್ಮಷಃ ।
ವಸ್ತುತಾಮುಪಯಾತೋಽಹಂ ಯಾಮುನೇಯಂ ನಮಾಮಿ ತಂ ॥

ಯೋ ನಿತ್ಯಮಚ್ಯುತಪದಾಂಬುಜಯುಗ್ಮರುಕ್ಮ
ವ್ಯಾಮೋಹತಸ್ತದಿತರಾಣಿ ತೃಣಾಯ ಮೇನೇ ।
ಅಸ್ಮದ್ಗುರೋರ್ಭಗವತೋಽಸ್ಯದಯೈಕಸಿಂಧೋ
ರಾಮಾನುಜಸ್ಯ ಚರಣೌ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ॥

ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣಮಾರ್ಗ

ಮಹಾಪ್ರಭೋ, ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ, ನಿನ್ನ ಪ್ರೇರಣೆಯಂತೆ ಜಗತ್ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣೇತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಭಾಗವತರು ಮತ್ತು ಸದ್ಗುರುಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಓದಿ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿ, ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯುಂಟಾಗಲೆಂದು ಆಶಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಪದಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಭಗವನ್, ನಿನ್ನ ವಾಣಿಯು ವೇದರಾಶಿಯಾಗಿ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಈಗ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಪ್ರಸರಿಸಿ, ವೇದಬಾಹಿರರನ್ನೆಲ್ಲಾ ವೇದಜ್ಞಾನದ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ವಾಕ್ಯ ಹೀಗಿದೆ—"ಓಂ ಶಾಂತಿಃ। ಓಂ ಶಾಂತಿಃ। ಓಂ ಶಾಂತಿಃ।".

ಶಾಂತಿಪದವನ್ನು ಮೂರಾವರ್ತಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿರುವುದು, ಮನುಷ್ಯನು ಕಾಯಾ ವಾಚಾ ಮನಸಾ ಈ ಹಂಬಲಿನಲ್ಲಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲೋಸುಗ ಪ್ರತಿವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಈ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ ಆಗುವ ಫಲವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ—

ಸರ್ವೇ ಜನಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು ।
ಸಮಸ್ತಸನ್ಮಂಗಳಾನಿ ಭವಂತು ॥

ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥ, ಕುಟುಂಬದ ಸ್ವಾರ್ಥ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸದೆ, ವಿಶ್ವದ ಸರ್ವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಈ ವೇದ ಮಾರ್ಗವೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಭ್ಯುತ್ಥಾನ - ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ದಾರಿದೀಪ, ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾರ್ಗ.

ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಸಮಸ್ತವನ್ನೂ ಚರಾಚರಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಚರಾಚರ 'ಪ್ರಪಂಚದ ಸೂತ್ರಧಾರಿ' ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಮಾನವನ ಆವಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವನೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಮೂಲಕ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದು.

1. ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮ ಬರುವುದು ಯಾರಿಗೆ?

ಜೀವನು ಮಲಮೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹುಳುವಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಶರೀರವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಾವುಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಸರೀಸೃಪಾದಗಳಾಗಿ, ನಂತರ ಅಂತಿಮ ಸ್ಮೃತಿಬಲದಿಂದ ಪಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ, ಅಂದರೆ ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಯಿಂದ ಗರುಡನವರೆಗೆ, ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ, ನಂತರ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿ, ಅಂದರೆ ಬೆಕ್ಕಿನಿಂದ ಸಿಂಹದವರೆಗೆ, ಚತುಷ್ಪಾದ ಪ್ರಾಣಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ, ನಂತರ ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಣವಿಯೋಗ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯಜೀವನದಿಂದ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಜನ್ಮವೇನೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ತಿಳಿದು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶರೀರ

ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರಾಣವಿಯೋಗ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸಹೊಂದಿದ ಜ್ಞಾನಬಲದಿಂದ, ಉತ್ತಮ ಜನ್ಮವಾದ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಾನೆ.

2. ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು ಮುಂದೇನಾಗುತ್ತಾನೆ?

ಮನುಷ್ಯನು ಬುಭುಕ್ಷುವಾಗಿಯೋ, ಮುಮುಕ್ಷುವಾಗಿಯೋ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವಿಗೂ ಇತರ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಶರೀರಾಂತರ್ಗತ ವಾದ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳೂ, ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳೂ, ತನ್ನಲ್ಲೂ, ಇತರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲೂ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯಶೀಲವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ಗಮನಿಸುವಾಗ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರೇರಣೆ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಇವುಗಳಿಂದ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹೊಂದುವ ಶರೀರಾಂತರ್ವರ್ತಿಯಾದ ಜೀವ–ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಕಾರ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿದು, ಬುದ್ಧಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣವಾದ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿ, ಐಹಿಕಾ ಮುಷ್ಮಿಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು, ಬುಭುಕ್ಷುತ್ವಕ್ಕಿಂತ ಮುಮುಕ್ಷುತ್ವವೇ ಮೇಲು, ಅದು ಇಹಪರಸಾಧನ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ತಿಳಿಯುವವರು ವಿರಳ. ಆದರೂ

"ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಸಹಸ್ರೇಷು ಕಶ್ಚಿದ್ಯತತಿ ಸಿದ್ಧಯೇ ।"

(ಗೀತಾ 7–3)

"ನ ಹಿ ಕಲ್ಯಾಣಕೃತ್ ಕಶ್ಚಿತ್ ದುರ್ಗತಿಂ ತಾತ ಗಚ್ಛತಿ ।"

(ಗೀತಾ 6–40)

"ಸೋऽವಿಕಂಪೇನ ಯೋಗೇನ ಯುಜ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ।"

(ಗೀತಾ 10–7)

ಎಂಬಂತೆ ಸಾಧನೆಗೆ ತೊಡಗಿದವನು ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಾದರೂ ಸಾಧಿಸಿಯೇ ತೀರುತ್ತಾನೆ.

3. ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ಜನ್ಮದ ಆರಂಭಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ?

"ಆಹಾರ ನಿದ್ರಾ ಭಯ ಮೈಥುನಾದಿ"ಗಳು ಪ್ರಾಣಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಸಮ. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭೋಗವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದಾಗ, ಮನುಷ್ಯನು ಅವುಗಳ ಗಳಿಕೆಗಾಗಿ ತನ್ನ ದೇಹಬಲ, ಬುದ್ಧಿಬಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ವಿಧವಿಧವಾದ ಭೋಗ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ, ಭೋಗಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಹರಿಸುತ್ತಾನೆ, ಮೆರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಈ ಭೋಗಭಾಗ್ಯಗಳ ಚಂಚಲತೆ, ಅಸ್ಥಿರತೆಗಳನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದವನು ಗಮನಿಸಿ, ಚಿಂತಾ ಪ್ರಜ್ಞನಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದು ಪ್ರಬುದ್ಧ ಜೀವನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಜ್ಞಾನೋದಯ ಹೊಂದಿದವನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿದವನಾಗುತ್ತಾನೆ.

4. ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿದವನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ?

ಭೋಗ, ಭೋಗೋಪಕರಣ, ಭೋಗವಸ್ತು ಇವುಗಳ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ, ಹಾಗೆಯೇ ತನ್ನ ಶರೀರ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸುವುದರಿಂದ, ವಿಶ್ವದ ಆಗುಹೋಗುಗಳು, ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಉಳಿವು, ಅಳಿವುಗಳು ಹೇಗೆ ಪೃಥ್ವಿ, ಅಪ್, ತೇಜಸ್, ವಾಯು, ಆಕಾಶ ಎಂಬ ಪಂಚಭೂತಗಳಿಂದ ಆಗಿ, ಅವುಗಳ ಅರಿವು, ಅವುಗಳ ಗುಣಗಳಾದ ಗಂಧ, ರಸ, ರೂಪ, ಸ್ಪರ್ಶ, ವರ್ಣಗಳು ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಇವುಗಳು ಹೇಗೆ ಪರಿವರ್ತನಶೀಲ, ಚಂಚಲ, ನಶ್ವರ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಂಥನದಿಂದ ತಿಳಿದವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣವಸ್ತುವಿದೆಯೇ, ಇದ್ದರೆ ಅದು ಯಾವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸದಾ ಹವಣಿಸುತ್ತಾನೆ.

5. ಕಾರಣವಸ್ತುವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಹೊರಟವನಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ?

ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವವನಿಗೆ ದೀಪವು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹುಡುಕುವವನಿಗೆ, ಆ ಕಾರಣವಸ್ತುವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಜ್ಞಾನದೀಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕರುಣಿಸುತ್ತಾನೆ.

6. ಜ್ಞಾನದೀಪವನ್ನು ಉಜ್ವಲ ಪಡಿಸುವವರು ಯಾರು ?

ಕುರುಡನು ನಡೆಯುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ, ಜ್ಞಾನದೀಪವನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಾಜ್ಞರ, ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನದ, ಸಂಪ್ರದಾಯನಿಷ್ಠರ, ಸಹಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು. ತಾನು ತಿಳಿದು, ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುವವನು ಆಚಾರ್ಯ, ಆತನೇ ಗುರು. 'ಗು' ಎಂದರೆ ಅಂಧಕಾರ, 'ರು' ಎಂದರೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವವನು. ಆ ಗುರುವಿಗೆ "ಕರಗ್ರಹಣ ವಿಚಕ್ಷಣ" ಎಂದು ಬಿರುದು. ದೇಹಾತ್ಮ ಭ್ರಮೆ, ಇಂದ್ರಿಯಾತ್ಮ ಭ್ರಮೆ, ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾಣಗಳೇ ಆತ್ಮ ಎಂಬಿವೇ ಮುಂತಾದ ಭ್ರಮಾಂಧಕಾರಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಾದಿ ವಿಲಕ್ಷಣನಾದ ಆತ್ಮ, ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಾತಿರಿಕ್ತನಾದ ಆತ್ಮ, "ಆತ್ಮದಾಸ್ಯಂ ಹರೇಃ ಸ್ವಾಮ್ಯಂ" ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸ್ವತಃ ತಿಳಿದು, ತಿಳಿಯದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಡುವವನು ಆಚಾರ್ಯ, ಸದ್ಗುರು. ಹಂಬಲಿಸುವ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ, ಅವನು, ಭಗವಂತನ ಕರುಣೆಯಿಂದ ತಾನಾಗಿಯೇ ದೊರಕುತ್ತಾನೆ.

7. ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯನಾದ ಪರಮ ಗುರು ಯಾರು ?

ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ಕಳೆಯುವವನು ಗುರು. ತಾನು ಶ್ರೇಷ್ಠ, ತಾನು ಬುದ್ಧಿವಂತ, ತಾನು ಪರಾಕ್ರಮಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ, ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ, ಆತನ ಅಹಂಭಾವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಾದಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರಿಸಿ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ

ತರಿಸಿ, ಅಂಥವನಲ್ಲಿ ಬೇಸರಿಸದೆ, ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಳೆ ತರುವವನೇ ಪರಮ ಗುರು. ವಾದ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸುರಿಮಳೆ ಗರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ, ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ, ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಮಿಗಿಲಾದವರಿಲ್ಲ. ಅಂಥವನನ್ನು ಯುಕ್ತಿವಾದಗಳಿಂದ ತಿಳಿವಿನ ಹೊಳೆ ಹರಿಸಿ "ನಷ್ಟೋ ಮೋಹಃ ಸ್ಮೃತಿರ್ಲಬ್ಧಾ" "ಸ್ಥಿತೋಽಸ್ಮಿ ಗತಸಂದೇಹಃ" ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನಾದ, ದೇವಕೀನಂದನ ನಾದ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನೇ ಪರಮ ಗುರು.

ವಸುದೇವಸುತಂ ದೇವಂ ಕಂಸಚಾಣೂರಮರ್ದನಂ ।
ದೇವಕೀ ಪರಮಾನಂದಂ ಕೃಷ್ಣಂ ವಂದೇ ಜಗದ್ಗುರುಂ ॥

ಈ ಜಗದ್ಗುರುವೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಕರ್ತ, ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮದಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ ಅವನನ್ನು "ವಿಶ್ವಂ ವಿಷ್ಣುಃ" ಎಂದು ಆತನ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತೃತ್ವವನ್ನೂ, "ವೃಷಾಹೀ ವೃಷಭೋ ವಿಷ್ಣುಃ" ಎಂದು ಆತನ ರಕ್ಷಕತ್ವವನ್ನೂ, "ಅನಂತ ಭುಕ್ ವಿಷ್ಣುಃ" ಎಂದು ಆತನ ಸಂಹಾರಕತ್ತ್ವವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಜಗದ್ಗುರು ಕೃಷ್ಣನಾದರೋ ಸಕಲ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿದವನಾಗಿ ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳಿಗೆ,

ತೇಷಾಮೇವಾನುಕಂಪಾರ್ಥಂ ಅಹಮಜ್ಞಾನಜಂ ತಮಃ ।
ನಾಶಯಾಮ್ಯಾತ್ಮಭಾವಸ್ಥೋ ಜ್ಞಾನದೀಪೇನ ಭಾಸ್ವತಾ ॥

(ಗೀತಾ 10–11)

ಎಂಬಂತೆ ತನ್ನನ್ನು ನಂಬಿ ಭಜಿಸುವವರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲು ತಾನು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಗೋ ಚ ರಿ ಸಿ, ಅವರ ಕರ್ಮವಿಪಾಕದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ, ಕಾಪಾಡುವುದಾಗಿ ಅಭಿವಚನ ವಿತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಥ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸಮರೂ, ಅಧಿಕರೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಆಚಾರ್ಯನೇ ಪರಮ ಗುರು ಹಾಗೂ ಜಗದ್ಗುರು. ಆತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಒಬ್ಬನೇ.

8. ಅಂತಹ ಗುರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಆದ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಏನು ?

ವಿಷಾದದಿಂದ ದೀನನೂ, ಮೋಹಾವಿಷ್ಟನೂ, ನಷ್ಟಪ್ರಜ್ಞನೂ ಆದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ, ಕೃಷ್ಣನ ಗೀತೋಪದೇಶದಿಂದ, ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಭಾವನೆಗಳಾದ "ನ ಕಾಂಕ್ಷೇ ವಿಜಯಂ ಕೃಷ್ಣ, ನ ಚ ರಾಜ್ಯಂ ಸುಖಾನಿ ಚ" ಅಂದರೆ ಜಯವೂ ಬೇಡ, ರಾಜ್ಯವೂ ಬೇಡ, ಸುಖವೂ ಬೇಡ ಎಂದು ವೈರಾಗ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದವನು,

"ನಷ್ಟೋ ಮೋಹಃ ಸ್ಮೃತಿರ್ಲಬ್ಧಾ ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾನ್ಮಯಾಚ್ಯುತ ।
ಸ್ಥಿತೋಽಸ್ಮಿ ಗತಸಂದೇಹಃ ಕರಿಷ್ಯೇ ವಚನಂ ತವ ॥

(ಗೀತಾ 18–73)

ಅಂದರೆ ಮೋಹ ಹೋಯಿತು. ಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಯಿತು, ಸಂದೇಹಗಳು ನಾಶವಾದುವು, ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೀರ್ಘದಂಡ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ, ಬಿ ಸಾ ಡಿ ದ್ದ ಗಾಂಡೀವವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಉತ್ಸಾಹ ತುಂಬಿದವನಾಗಿ, ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಂತ ಅರ್ಜುನ. ಇಂಥಾ ಲೋಕ ವಿಸ್ಮಯವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರತಕ್ಕವನು ಪರಮ ಗುರು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಮನಸ್ಸಿನ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ವಿಷಾದದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಜೀವಿಯನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸುವುದೇ ಆಗುವ, ಆಗಬೇಕಾದ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ. ಇದು ಜಗದ್ಗುರುವಿನ ಕೆಲಸ. ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹರೂ, ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯರೂ ಆದ ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು 'ವಿಪಶ್ಚಿದವಿಗೀತಯಾ ಜಗತಿ ಗೀತಯಾ" ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗೀತೆಯು ಅನುಗೀತಾ, ಗೋಪಿಕಾಗೀತಾ, ರಾಮಗೀತಾ, ಶಿವಗೀತಾ, ಹಂಸಗೀತಾ ಎಂಬುವ ಗೀತೆಗಳಂತಲ್ಲದೆ, ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನ ಸಂವಾದ ರೂಪವಾಗಿ, ಮೋಹಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಮ್ಯಕ್ ಜ್ಞಾನಪ್ರದಾತನಾಗಿ, ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಜ್ಞಾನದೀವಿಗೆ

ಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಇದೇ ಜಗದ್ಗುರುವಿನಿಂದ ಆದ ಕೆಲಸ. ಈ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಆಸ್ತಿಕರು ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಆಚರಿಸಿ ಪುನೀತರಾಗಬಹುದು.

9. ಈ ಜಗದ್ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವವರು ಇನ್ಯಾರು ?

ಶರತಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರನ್ನು, ಯಮಧರ್ಮರಾಜನ ಮಗನಾದ ಧರ್ಮರಾಯನು "ಸ್ತುವಂತಃ ಕಂ, ಕಮರ್ಚಂತಃ ಪ್ರಾಪ್ನುಯುರ್ಮಾನವಾಶ್ಶುಭಂ ।" ಎಂದು ಮಾನವಕುಲದ ಶುಭಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಯಾಗಿ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ತನ್ನ ಎದುರಿಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಅವನೇ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು 'ವಿಶ್ವಂ ವಿಷ್ಣುಃ' ಎಂದು ಆರಂಭಿಸಿ,

"ದೇವಕೀನಂದನಃ ಸ್ರಷ್ಟಾ ಕ್ಷಿತೀಶಃ ಪಾಪನಾಶನಃ ।
ಶಂಖಭೃನ್ನಂದಕೀ ಚಕ್ರೀ ಶಾರ್ಙ್ಗಧನ್ವಾ ಗದಾಧರಃ ।
ರಥಾಂಗಪಾಣಿರಕ್ಷೋಭ್ಯಃ ಸರ್ವಪ್ರಹರಣಾಯುಧಃ ॥

ಎಂದು ಸಾವಿರ ವಿಧವಾಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಹೊಗಳಿ, ಆ ಜಗದ್ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾದ ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ ರೂಪವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಗೌರವಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಕೂಡ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ :

" ನಮೋಽಸ್ತ್ವನಂತಾಯ ಸಹಸ್ರಮೂರ್ತಯೇ
ಸಹಸ್ರಪಾದಾಕ್ಷಿ ಶಿರೋರು ಬಾಹವೇ ।
ಸಹಸ್ರನಾಮ್ನೇ ಪುರುಷಾಯ ಶಾಶ್ವತೇ
ಸಹಸ್ರಕೋಟೀಯುಗಧಾರಿಣೇ ನಮಃ ॥

ಎಂದು ಪುರುಷಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಆ ವಿರಾಟ್ ಸ್ವರೂಪನೇ ಭೀಷ್ಮರು ಸ್ತುತಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಿ, ಗೀತಾಚಾರ್ಯನ ಮಹತ್ವ ವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಏಕೈಕ ಗುರುವಾಗಿದ್ದಾನೆ.

10. ಹುಟ್ಟುಸಾವುಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲವೆ ?

ಹುಟ್ಟು, ಸಾವು ಎಂಬುದು ಆತ್ಮನಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕರ್ಮಾಂತರ ದಿಂದ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅದು ಉಂಟು. ಜನನ, ಬಾಲ್ಯ, ಕೌಮಾರ್ಯ, ಯೌವನ, ಮುಪ್ಪು, ವ್ಯಾಧಿ, ಮರಣ–ಇವೆಲ್ಲಾ ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಬಂದುವು. "ಪುನರಪಿ ಜನನಂ ಪುನರಪಿ ಮರಣಂ, ಪುನರಪಿ ಜನನೀ ಜಠರೇ ಶಯನಂ" ಎಂಬಂತೆ ಮರಣದ ನಂತರ ಜನನ, ಜನನದ ನಂತರ ಮರಣ ಎಂಬ ಸಂಸಾರದ ವಿಷವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಜೀವಿಗಳು.

ಈ ಜನನ–ಮರಣದ ಚಕ್ರದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಲು ದಾರಿಯುಂಟು. ಅದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮಾರ್ಗ. ಸದ್ಗುರುವಿನ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ,

" ಉಪದೇಶಾತ್ ಹರಿಂ ಬುಧ್ವಾ ವಿರಮೇತ್ ಸರ್ವಕರ್ಮಸು"

ಎಂಬಂತೆ ಈ ವಿಷಚಕ್ರದಿಂದ ಪಾರಾಗಬಹುದು.

ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಅಸ್ಥಿರ, ಚಂಚಲ, ನಶ್ವರ. ತತ್ಕಾಲ ಸುಖವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೂ, ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನ ಹೊಂದುವಂಥದು ಎಂಬ ಸತ್ಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಾತೊರೆಯದೆ, ಭಗವತ್ಕೈಂಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು, ಮಾಡಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾತ್ವಿಕ ತ್ಯಾಗಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹರಿಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ಚಕ್ರದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಾರ್ಗ.

ಕರ್ಮಜಂ ಬುದ್ಧಿಯುಕ್ತಾ ಹಿ ಫಲಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಮನೀಷಿಣಃ ।
ಜನ್ಮ ಬಂಧ ವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಾಃ ಪದಂ ಗಚ್ಛಂತ್ಯನಾಮಯಮ್ ॥
(ಗೀತಾ 2–51)

ಮಾಮುಪೇತ್ಯ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ದುಃಖಾಲಯಮಶಾಶ್ವತಮ್ ।
ನಾಪ್ನುವಂತಿ ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಸಂಸಿದ್ಧಿಂ ಪರಮಾಂ ಗತಾಃ ॥
(ಗೀತಾ 8–15)

ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನು ಜನ್ಮಮೃತ್ಯು ವಿಮುಕ್ತಿಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾವ್ಯಾಧಿ ಚಕ್ರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದೇ ಮುಕ್ತಿ. ಈ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಪರಮಪದದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪದಕಮಲದಲ್ಲಿ. ವೈಕುಂಠವೆಂಬ ವಿಷ್ಣುಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಸಂಸಾರಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಪುನರಾವರ್ತಿಯಿಲ್ಲ.

ಆಬ್ರಹ್ಮಭುವನಾಲ್ಲೋಕಾಃ ಪುನರಾವರ್ತಿನೋಽರ್ಜುನ ।
ಮಾಮುಪೇತ್ಯ ತು ಕೌಂತೇಯ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥

(ಗೀತಾ 8–16)

ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಮುಕ್ತಿಯು ನಿಸ್ಸಂಶಯ.

ಮಯ್ಯೇವ ಮನ ಆಧತ್ಸ್ವ ಮಯಿ ಬುದ್ಧಿಂ ನಿವೇಶಯ ।
ನಿವಸಿಷ್ಯಸಿ ಮಯ್ಯೇವ ಅತ ಊರ್ಧ್ವಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥

(ಗೀತಾ 12–8)

ಹೀಗೆ ಆಶ್ರಯಿಸಿದವನನ್ನು ಭಗವಂತನು ತಾನೇ ಅವರ ಇಹಲೋಕದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನೂ, ಪರಲೋಕದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ತೇಷಾಮಹಂ ಸಮುದ್ಧರ್ತಾ ಮೃತ್ಯು ಸಂಸಾರ ಸಾಗರಾತ್ ।
ಭವಾಮಿ ನ ಚಿರತ್ಪಾರ್ಥ ಮಯ್ಯಾವೇಶಿತ ಚೇತಸಾಮ್ ॥

(ಗೀತಾ 12–7)

ಅನನ್ಯಾಶ್ಚಿಂತಯಂತೋ ಮಾಮ್ ಯೇ ಜನಾಃ
ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ ।
ತೇಷಾಂ ನಿತ್ಯಾಭಿಯುಕ್ತಾನಾಮ್ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂ
ವಹಾಮ್ಯಹಮ್ ॥
(ಗೀತಾ 9–22)

ಇಲ್ಲಿ ಯೋಗ ಎಂದರೆ ವೈಕುಂಠಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಕ್ಷೇಮ ಎಂದರೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ ಎಂಬೀ ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ವಾಣಿ, ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಭೋರ್ಗರೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಈ ಗೀತೆಗೂ, ಶ್ರೀ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನಿಗೂ ಆಸ್ತಿಕರು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣಮಾರ್ಗ ಪ್ರವರ್ತಕರು

ವೇದವೇದಾಂತಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಮೃತಿಪುರಾಣೇತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲೂ ಉದ್ಘೋಷಿತವಾಗಿರುವ ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಆಚಾರ್ಯವರ್ಗದವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ, ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ, ಆಸ್ತಿಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಪಕ್ವಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಆಚಾರ್ಯರೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯರು. ಇವರ ಕೇವಲ 32 ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಗೀತಾರ್ಥವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸುಮಾರು 65 ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಆ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ಫುಟಗೊಳಿಸಿ, ವೇದಮಾರ್ಗ-ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ, ಆ ಮಾರ್ಗವು ಆಸೇತು ಹಿಮಾಚಲಪರ್ಯಂತ ಹಬ್ಬುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರೇರಕರೂ, ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕರೂ ಆದರು. ಇವರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಇವರ ಈ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ.

ಶ್ರೀಯಾಮುನ ಅಥವಾ ಆಳವಂದಾರ್ ಪರಿಚಯ

ಇವರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. 912 ರಿಂದ 1042. ಚಿದಂಬರದಿಂದ 10 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಟ್ಟುಮನ್ನಾರ್ ಕೋಯಿಲ್ ಅಥವಾ ವೀರನಾರಾಯಣಪುರವೆಂಬ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾಥಮುನಿ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಯೋಗಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಯೋಗಬಲದಿಂದ ವಕುಳಭೂಷಣ

ಅಥವಾ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮಂತ್ರಗಳ ಉಪದೇಶ ಹೊಂದಿ, ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಆಸ್ತಿಕ ಜನ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಮಹೋಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಅಚಿಂತ್ಯಾದ್ಭುತ ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯರಾಶಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಮಕ್ಕಳಾದ ಈಶ್ವರ ಮುನಿಗಳು ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಮಥುರಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಯಮುನಾ ನದಿಯ ತೀರ ಲೀಲಾ ವೈಭವದಿಂದ ವಿರಾಜಮಾನನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಭಗವಾನನ ದರ್ಶನಮಾಡಿ ಪುತ್ರಸಂತಾನ ಪಡೆದರು. ಆ ಸುಪುತ್ರನಿಗೆ ಯಾಮುನ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು.

ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯರು ಭಕ್ತಿಜ್ಞಾನಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮುಂದುವರೆದವರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಹಾ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಅಕ್ಕಿ ಆಳ್ವಾನ್ ಎಂಬುವರನ್ನು ವಾದದಲ್ಲಿ ಪರಾಭವಗೊಳಿಸಿ "ಆಳವಂದಾರ್" ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದರು. ನಾಥಮುನಿಗಳ ಶಿಷ್ಯರಾದ ರಾಮಮಿಶ್ರರು ಅಥವಾ ಮಣಕ್ಕಾಲ್ ನಂಬಿ ಮತ್ತು ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷರು ಅಥವಾ ಉಯ್ಯಕ್ಕೊಂಡಾರ್ ಇವರಿಬ್ಬರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಯಾಮುನರು ಸಕಲವಿದ್ಯಾಪಾರಂಗತರಾಗಿ ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಹೊಂದಿ, ವಿಶ್ವ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಬದ್ಧಕಂಕಣರಾದರು. ಇವರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿ, ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು, ಆಸೇತುಹಿಮಾಚಲ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯ (ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣಮಾರ್ಗ ಪರಂಪರೆ)ವನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಯಾ ಮು ನ ರು ರಚಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು :-(1) ಗೀತಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹ, (2) ಚತುಶ್ಶ್ಲೋಕೀ, (3) ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನ, (4) ಆಗಮ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯ, (5) ಸಿದ್ಧಿತ್ರಯ, (6) ಮಹಾಪುರುಷ ನಿರ್ಣಯ, (7) ಕಾಶ್ಮೀರಾಗಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಯಾಮುನರನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊ ಗ ಳಿ ದ ಈ ಶ್ಲೋಕಗಳು ನಿತ್ಯಾನುಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುವು.

ಯತ್ಪದಾಂಭೋರುಹಧ್ಯಾನ ವಿಧ್ವಸ್ತಾಶೇಷಕಲ್ಮಷಃ ।
ವಸ್ತುತಾಮುಪಯಾತೋಽಹಂ ಯಾಮುನೇಯಂ
ನಮಾಮಿ ತಂ ॥

ಯಾಮುನಾರ್ಯ ಸುಧಾಂಭೋಧಿಂ ಅವಗಾಹ್ಯ ಯಥಾಮತಿ ।
ಆದಾಯ ಭಕ್ತಿ ಯೋಗಾಖ್ಯಂ ರತ್ನಂ ಸಂದರ್ಶಯಾಮ್ಯಹಂ ॥

ವಿಗಾಹೇ ಯಾಮುನಂ ತೀರ್ಥಂ ಸಾಧುಬೃಂದಾವನೇ ಸ್ಥಿತಂ ।
ನಿರಸ್ತ ಜಿಹ್ಮಗ ಸ್ಪರ್ಶೇ ಯತ್ರ ಕೃಷ್ಣಃ ಕೃತಾದರಃ ॥

ವಿಧಾಯ ವೈದಿಕಂ ಮಾರ್ಗಂ ಆಕೌತಸ್ಕುತ ಕಂಟಕಂ ।
ನೇತಾರಂ ಭಗವದ್ಭಕ್ತೇಃ ಯಾಮುನಂ ಮನವಾಮಹೈ ॥

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಯಾಮುನರ 7 ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ, ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಚನಕಾರರನ್ನೂ, ಶ್ರೋತೃವರ್ಗವನ್ನೂ ಮುಳು ಗಿಸತಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಗಳೆಂದರೆ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನ ಮತ್ತು ಗೀ ತಾ ರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹ.

ವಿಶ್ವಕಲ್ಯಾಣ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಪರಿಚಯಿಸುವಾಗ ಗೀತೆಯ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಂಡೆವಷ್ಟೆ. ಅದನ್ನೇ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಎರಡು ಮಹಾನ್ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಗೀತಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹದ ಪರಿಚಯುವನ್ನು ಹೊಂದೋಣ.

ಶುಭಮಸ್ತು

ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಕಾರಣ

ದೊಡ್ಡವರು ಇರುವಾಗ ನಮಗೆ ಬರೆಯುುವ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನು ಆಂಡಾಳ್ ದೇವಿಯಿಂದ ಹೂವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಡೆದಂತೆ, ಎಲ್ಲೋ ಇದ್ದ ಅಹೋಬಲಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ತನ್ನ ಗೋಪುರವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಅದನ್ನು ನಂಬಿದವರಿಂದಲೂ ನಂಬದೆ ಇರುವವರಿಂದಲೂ ಸಹ ಅವನು ಈಗಲೂ ಮಾತಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ರಂಗರಾಜನಾದರೂ, ಸಾರ್ವಭೌಮನಾದರೂ, ಗೋಪಿಯರೊಂದಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನು ಬೆರೆತ ಹಾಗೆ, ನಮ್ಮಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೂ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ತಾನು ಮಲಗಿದ ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ದಾಸನನ್ನು ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅಹೋಬಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಕಾಲಕ್ಷೇಪವನ್ನು, ಗೋಪುರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಿಸಿ, ದೇವತೆಗಳೂ ಸಹ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾನರರ ಸಹಾಯದಿಂದ

*

ಕಟ್ಟಿದ ರಾಮ ಸೇತುವೆಯಂತೆ, ಅಹೋಬಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಇಂತಹ ಒಳ್ಳೆ
ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೊರಟವರು ಪರಾಭವಗೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
ಎಂಬುದನ್ನು, ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಿರುಮಂಗೈ ಆಳ್ವಾರ್ ಕಟ್ಟಿದ
ಕೋಟೆ ಹಾಗೆ, ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಾಡಿರುವ ಗೋಪುರವನ್ನು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
ಹೋಗುವವರೂ, ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರೂ, ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರೂ
ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ವೈಕುಂಠದ ಸ್ಮರಣೆಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ ಅರಿಯದಂತೆ ಅಂಜಲಿ
ಸಮರ್ಪಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಮುಕ್ತಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ.
ಅಹೋಬಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ತಮ್ಮಿಂದ ಕೇಳಿದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ವಿಷಯವನ್ನು
ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಾದರೂ ತೋರಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಅನುಗ್ರಹಿ
ಸಿದುದರಿಂದ, ಯಾರಿಂದಲೂ ಅಳಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಗೋಪುರವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು
ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಡೇಪಕ್ಷ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದ
ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ತಾನಾಗಿಯೇ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವ ಆಳ್ವಾರುಗಳ
ಪಾಶುರಗಳನ್ನು, ಗೀತಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹ, ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನ, ಒಂದೊದಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ
ಮಾಡಿ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈ
ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದಲ್ಲೂ, ಎಲ್ಲಾ
ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿ
ಯನ್ನು ಈಗಿರುವ ಶ್ರೀರಂಗಂ ರಾಜಗೋಪುರವನ್ನು ದ್ರವ್ಯದಿಂದಾಗಲಿ
ಮನುಷ್ಯ ಸಹಾಯದಿಂದಾಗಲಿ, ಒಂದು ದಿವಸವೂ ನಿಲ್ಲದಂತೆ, 6 ವರ್ಷ
ಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿರುವ 44ನೇ ಪಟ್ಟದ ಅಹೋಬಲ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾದ
ಶ್ರೀವೇದಾಂತದೇಶಿಕ ಯತೀಂದ್ರ ಮಹಾದೇಶಿಕರ್‌ರವರ ಪಾದಾರವಿಂ

ಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ ।
ಅಸ್ಮದ್ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ
ಅಸ್ಮತ್ ಪರಮ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ।
ಅಸ್ಮತ್ ಸರ್ವ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ

1. ಗೀತಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹ

ಏಕಾಂತಾತ್ಯಂತ ದಾಸ್ಯೈಕರತಿಸ್ತತ್ಪದಮಾಪ್ನುಯಾತ್ ।
ತತ್ಪ್ರಧಾನಮಿದಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮಿತಿ ಗೀತಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹಃ ॥

ಎಂಬಂತೆ 700 ಶ್ಲೋಕಗಳ ಸವಿಸ್ತಾರ ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವನ್ನು ಕೇವಲ 32 ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ದಿನವೂ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಲು ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ಕೃತಿಯಿದು. ಜ್ಞಾನಿಯಾದವನು ಭಗವತ್ಸಂಶ್ಲೇಷ ವನ್ನು ಸುಖವೆಂದೂ ಅವನ ವಿಯೋಗವೇ ದುಃಖವೆಂದೂ ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಭಗವಂತನ ಅರ್ಚಾವತಾರ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದರಿಂದ ಇದು ಲಭ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಗ್ರಹ ಪೂಜಾಫಲವು ಅವನನ್ನು ಸದಾ ಧ್ಯಾನಿಸಲು ಉಪಕಾರಿ. ಈ ಧ್ಯಾನವು ಮಾನಸಿಕ ಕಾರ್ಯ. ಮನಸ್ಸಾದರೋ ಚಂಚಲ. ಈ ಚಂಚಲತೆಯಿಂದ ಧ್ಯಾನಭಂಗವಾದಾಗ ಭಯವಿನಯಗಳಿಂದ ಅವನ ನಾಮೋಚ್ಚಾರ ರೂಪದ ವಾಚಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಹುದು. ಇದೂ ಬೇಸರದ ಕೆಲಸವೆನಿಸಿದಾಗ ಪರಮಪುರುಷನ ವಿಗ್ರಹದ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಶಾರೀರಕ ಕ್ರಿಯೆ. ಹೀಗೆ ಕಾಯಾವಾಚಾ

ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೈಂಕರ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತ. ಹಾಗೆಯೆ ಸ್ತೋತ್ರಕೀರ್ತನಗಳೂ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳು ಹೀಗೆ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳಾದ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ, ದೇವರ ಪೂಜೆಗಳೂ, ನೈಮಿತ್ತಿ ಕರ್ಮಗಳಾದ ಶ್ರಾದ್ಧತರ್ಪಣಾದಿಗಳೂ ಯಾವ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಭಗವದಾಜ್ಞೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು, ಭಗವತ್ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುವು ಹೀಗೆ ಸಾತ್ವಿಕತ್ಯಾಗಪೂರ್ವಕವಾದ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ, ಅರ್ಥಾನು ಸಂಧಾನದಿಂದ ಮಾಡುವ ಸ್ತುತಿಗಳು, ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನಗೊಳಿಸು ಭಕ್ತಿರೂಪನಾಮಸಂಕೀರ್ತನಾದಿಗಳು, ಆತ್ಮನನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನೆಡೆ ಒಯ್ಯುವ ದಾರಿಗಳು. ನಿರಂತರ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮಾನ ಭವವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕುದು.

ಈಗಿನ ಸಮಾಜ ಸನ್ನಿವೇಶವೋ ಈ ರೀತಿಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಕರ್ಮ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳ ಅಭಾವ, ಹಾ ಕೆಲವರಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಆದರ ಗೌರವವಿಲ್ಲದೆ ಅನಾದರಿಸುವ ಜನ, ಕಲ ಯಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಸಕ್ತಿಯಾಗಲೀ, ಕಾಲವಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದ ಜನ, ಇದ ಜೊತೆಗೆ ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರಯುಗದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ಐಹಿಕ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಾನುಭವಗಳಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಮನಸ್ಸು—ಹೀಗಿದ್ದು ಆರ್ಷ ಪರಂಪರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೂ ನಶಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆಯುಸ್ಸು, ಆರೋಗ್ಯ ಶರೀರ ದಾರ್ಢ್ಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಅವುಗಳಿರುವಾಗಲೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಂಪತ್ತನ್ನು

ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಹಾತೊರೆದು ತನ್ನ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರಾಶೆ, ಅಸಾಫಲ್ಯತೆಗಳಿಂದ ತನುಮನಧನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ವ್ಯಾಧಿಪೀಡೆ, ತಸ್ಕರಬಾಧೆಗಳಿಗೊಳಗಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಿಯಾದ, ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರವಿದ್ದರೇನೇ ಸಾಧ್ಯ. ಐಹಿಕಾಮುಷ್ಮಿಕಗಳನ್ನು ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ ಜೀವನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. " ವೈದ್ಯೋ ನಾರಾಯಣೋ ಹರಿಃ " ಎಂಬುದು ಸತ್ಯಸ್ಯ ಸತ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಮಂಗವನ್ನು ಪಳಗಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಬೇಕು. ಇಂದ್ರಿಯ ಚಾಪಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದು ಸಂಯಮಶೀಲರಾಗಿರಬೇಕು. ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳ, ಸಮಾಜ ಧರ್ಮಗಳ ಪಾಲನೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯ. ಎಲ್ಲವೂ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸ್ತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೆಳೆದುಬಂದಿವೆ. ಭಗವತ್ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ, ಜನತಾ ಜನಾರ್ದನನ ಸೇವೆಗಾಗಿ, ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಸಮಾಜ ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಮೀರಬಾರದು. ಕೇವಲ ಸ್ವಾರ್ಥ ಎಷ್ಟು ಹೇಯ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ನೀಚಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ, ನಾವು ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಗೀತಾ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ಗೀತಾಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಗೀತೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು 32 ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕಪಡಿಸಿರುವ ಗೀತಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡುವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಓದುವುದೂ ಹಿತವಾದ ಮಾರ್ಗ.

श्री गीतार्थ संग्रहः

विगाहे यामुनं तीर्थं
साधु बृन्दावने स्थितम् ।
निरस्त जिह्मगस्पर्शे
यत्र कृष्णः कृतादरः ॥

1 स्वधर्म ज्ञान वैराग्य
साध्य भक्त्येक गोचरः ।
नारायणः परं ब्रह्म
गीता शास्त्रे समीरितः ॥ १ ॥

2 ज्ञान कर्मात्मिके निष्ठे
योग लक्ष्ये सुसंस्कृते ।
आत्मानुभूति सिद्ध्यर्थे
पूर्वषट्केन चोदिते ॥ २ ॥

ಶ್ರೀ ಗೀತಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹ

ವಿಗಾಹೇ ಯಾಮುನಂ ತೀರ್ಥಂ
ಸಾಧು ಬೃಂದಾವನೇ ಸ್ಥಿತಂ ।
ನಿರಸ್ತ ಜಿಹ್ಮಗ ಸ್ಪರ್ಶೇ
ಯತ್ರ ಕೃಷ್ಣಃ ಕೃತಾದರಃ ॥

ಸ್ವಧರ್ಮ ಜ್ಞಾನ ವೈರಾಗ್ಯ
ಸಾಧ್ಯ ಭಕ್ತ್ಯೇಕ ಗೋಚರಃ ।
ನಾರಾಯಣಃ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ
ಗೀತಾ ಶಾಸ್ತ್ರೇ ಸಮೀರಿತಃ ॥ 1 ॥

ಜ್ಞಾನ ಕರ್ಮಾತ್ಮಿಕೇ ನಿಷ್ಠೇ
ಯೋಗಲಕ್ಷ್ಯೇ ಸುಸಂಸ್ಕೃತೇ ।
ಆತ್ಮಾನುಭೂತಿ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥೇ
ಪೂರ್ವಷಟ್ಕೇನ ಚೋದಿತೇ ॥ 2 ॥

3 मध्यमे भगवत्तत्त्व
याथात्म्यावाप्ति सिद्धये ।
ज्ञान कर्माभिनिर्वर्त्त्यो
भक्तियोगः प्रकीर्तितः ॥ ३ ॥

4 प्रधान पुरुषव्यक्त
सर्वेश्वर विवेचनम् ।
कर्म धीर्भक्तिरित्यादि
पूर्वशेषोऽन्तिमोदितः ॥ ४ ॥

5 अस्थान स्नेह कारुण्य
धर्माऽधर्म धियाऽऽकुलम् ।
पार्थं प्रपन्नमुद्दिश्य
शास्त्रावतरणं कृतम् ॥ ५ ॥

ಮಧ್ಯಮೇ ಭಗವತ್ತತ್ತ್ವ
ಯಾಥಾತ್ಮ್ಯಾವಾಪ್ತಿ ಸಿದ್ಧಯೇ ।
ಜ್ಞಾನ ಕರ್ಮಾಭಿ ನಿರ್ವರ್ತ್ಯೋ
ಭಕ್ತಿ ಯೋಗಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ ॥ 3 ॥

ಪ್ರಧಾನ ಪುರುಷ ವ್ಯಕ್ತ
ಸರ್ವೇಶ್ವರ ವಿವೇಚನಂ ।
ಕರ್ಮಧೀರ್ಭಕ್ತಿರಿತ್ಯಾದಿ
ಪೂರ್ವಶೇಷೋಽನ್ತಿಮೋದಿತಃ ॥ 4 ॥

ಅಸ್ಥಾನ ಸ್ನೇಹ ಕಾರುಣ್ಯ
ಧರ್ಮಾಧರ್ಮ ಧಿಯಾಽಽಕುಲಂ ।
ಪಾರ್ಥಂ ಪ್ರಪನ್ನಮುದ್ದಿಶ್ಯ
ಶಾಸ್ತ್ರಾವತರಣಂ ಕೃತಮ್ ॥ 5 ॥

6 नित्यात्मासङ्ग कर्मेहा
गोचरा सांख्ययोगधीः ।
द्वितीये स्थितधीलक्ष्या
प्रोक्ता तन्मोह शान्तये ॥ ६ ॥

7 असक्त्या लोकरक्षायै
गुणेष्वारोप्य कर्तृतां ।
सर्वेश्वरे वा न्यस्योक्ता
तृतीये कर्मकार्यता ॥ ७ ॥

8 प्रसङ्गात्स्व स्वभावोक्तिः
कर्मणोऽकर्मताऽस्य च ।
भेदाज्ञानस्य माहात्म्यं
चतुर्थाध्याय उच्यते ॥ ८ ॥

ನಿತ್ಯಾತ್ಮಾಸಂಗ ಕರ್ಮೇಹಾ
ಗೋಚರಾ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗ ಧೀಃ ।
ದ್ವಿತೀಯೇ ಸ್ಥಿತ ಧೀ ಲಕ್ಷಣಾ
ಪ್ರೋಕ್ತಾ ತನ್ಮೋಹ ಶಾಂತಯೇ ॥ 6 ॥

ಅಸಕ್ತ್ಯಾ ಲೋಕ ರಕ್ಷಾಯೈ
ಗುಣೇಷ್ವಾರೋಪ್ಯ ಕರ್ತೃತಾಂ ।
ಸರ್ವೇಶ್ವರೇ ವಾ ನ್ಯಸ್ಯೋಕ್ತಾ
ತೃತೀಯೇ ಕರ್ಮ ಕಾರ್ಯತಾ ॥ 7 ॥

ಪ್ರಸಂಗಾತ್ಸ್ವಸ್ವಭಾವೋಕ್ತಿಃ
ಕರ್ಮಣೋಽಕರ್ಮತಾಽಸ್ಯ ಚ ।
ಭೇದಾಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ
ಚತುರ್ಥಾಧ್ಯಾಯ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 8 ॥

9 कर्मयोगस्य सौकर्यं
शैघ्र्यं काश्चन तद्विधाः ।
ब्रह्मज्ञानप्रकारश्च
पञ्चमाध्याय उच्यते ॥ ९ ॥

10 योगाभ्यास विधिर्योगी
चतुर्धा योगसाधनम् ।
योगसिद्धः स्वयोगस्य
पारम्यं षष्ठ उच्यते ॥ १० ॥

11 स्वयाथात्म्यं प्रकृत्याऽस्य
तिरोधिश्शरणागतिः ।
भक्तभेदः प्रबुद्धस्य
श्रैष्ठ्यं सप्तम उच्यते ॥ ११ ॥

ಕರ್ಮಯೋಗಸ್ಯ ಸೌಕರ್ಯಂ
ಶೈಘ್ರ್ಯಂ ಕಾಶ್ಚನ ತದ್ವಿಧಾಃ ।
ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ಪ್ರಕಾರಶ್ಚ
ಪಂಚಮಾಧ್ಯಾಯ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 9 ॥

ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ ವಿಧಿರ್ಯೋಗೀ
ಚತುರ್ಧಾ ಯೋಗಸಾಧನಂ ।
ಯೋಗಸಿದ್ಧಃ ಸ್ವಯೋಗಸ್ಯ
ಪಾರಮ್ಯಂ ಷಷ್ಠ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 10 ॥

ಸ್ವಯಾಥಾತ್ಮ್ಯಂ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾಽಸ್ಯ
ತಿರೋಧಿಃ ಶರಣಾಗತಿಃ ।
ಭಕ್ತಭೇದಃ ಪ್ರಬುದ್ಧಸ್ಯ
ಶ್ರೈಷ್ಠ್ಯಂ ಸಪ್ತಮ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 11 ॥

12 ऐश्वर्याक्षर याथात्म्यं
भगवच्चरणार्थिनाम् ।
वेद्योपादेय भावानां
अष्टमे भेद उच्यते ॥ १२ ॥

13 स्वमाहात्म्यं मनुष्यत्वे
परत्वं च महात्मनां ।
विशेषो नवमे योगः
भक्तिरूपः प्रकीर्तितः ॥ १३ ॥

14 स्वकल्याण गुणानंत्य
कृत्स्न स्वाधीनता मतिः ।
भक्त्युत्पत्ति विवृद्ध्यर्था
विस्तीर्णा दशमोदिता ॥ १४ ॥

ಐಶ್ವರ್ಯಾಕ್ಷರ ಯಾಥಾತ್ಮ್ಯಂ
ಭಗವಚ್ಛರಣಾರ್ಥಿನಾಮ್ ।
ವೇದ್ಯೋಪಾದೇಯ ಭಾವಾನಾಂ
ಅಷ್ಟಮೋ ಭೇದ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 12 ॥

ಸ್ವಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಮನುಷ್ಯತ್ವೇ
ಪರತ್ವಂ ಚ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ ।
ವಿಶೇಷೋ ನವಮೋ ಯೋಗಃ
ಭಕ್ತಿ ರೂಪಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ ॥ 13 ॥

ಸ್ವ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಾನಂತ್ಯ
ಕೃತ್ಸ್ನ ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಮತಿಃ ।
ಭಕ್ತ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ವಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಾ
ವಿಸ್ತೀರ್ಣಾ ದಶಮೋದಿತಾ ॥ 14 ॥

15 एकादशेऽस्य याथात्म्य-
साक्षात्कारावलोकनम् ।
दत्तमुक्तंविदि प्राप्त्योः
भक्त्येकोपायता तथा ॥ १५ ॥

16 भक्ति शैघ्रयमुपायोक्तिः
अशक्तस्याऽऽत्म निष्ठता ।
तत्प्रकारास्त्वतिप्रीतिः
भक्तेर्द्वादश उच्यते ॥ १६ ॥

17 देह स्वरूपमात्माप्ति
हेतुरात्म विशोधनम् ।
बन्धहेतुर्विवेकश्च
त्रयोदश उदीर्यते ॥ १७ ॥

ಏಕಾದಶೇಽಸ್ಯ ಯಾಥಾತ್ಮ್ಯ-
ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಾವಲೋಕನಂ ।
ದತ್ತಮುಕ್ತಂ ವಿದಿ ಪ್ರಾಪ್ತ್ಯೋಃ
ಭಕ್ತ್ಯೇಕೋಪಾಯತಾ ತಥಾ ॥ 15 ॥

ಭಕ್ತಿ ಶೈಷ್ಠ್ಯಮುಪಾಯೋಕ್ತಿಃ
ಅಶಕ್ತಸ್ಯಾಽಽತ್ಮ ನಿಷ್ಠತಾ ।
ತತ್ಪ್ರಕಾರಾಸ್ತ್ವತಿ ಪ್ರೀತಿಃ
ಭಕ್ತೇರ್ದ್ವಾದಶ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 16 ॥

ದೇಹಸ್ವರೂಪಮಾತ್ಮಾಪ್ತಿ-
ಹೇತುಃ ಆತ್ಮ ವಿಶೋಧನಂ ।
ಬಂಧಹೇತುರ್ವಿವೇಕಶ್ಚ
ತ್ರಯೋದಶ ಉದೀರ್ಯತೇ ॥ 17 ॥

18 गुणबन्धविधौ तेषां
कर्तृत्वं तन्निवर्तनं ।
गतित्रय स्वमूलत्वं
चर्तुदश उदीर्यते ॥ १८ ॥

19 अचिन्मिश्राद्विशुद्धाच्च
चेतनात्पुरुषोत्तमः
व्यापनाद्भरणात्स्वाम्यात्
अन्यः पञ्चदशोदितः ॥ १९ ॥

20 देवासुरविभागोक्ति-
पूर्विका शास्त्रवश्यता ।
तत्त्वानुष्ठान विज्ञान
स्थेम्ने षोडश उच्यते ॥ २० ॥

ಗುಣ ಬಂಧ ವಿಧೌ ತೇಷಾಂ
ಕರ್ತೃತ್ವಂ ತನ್ನಿವರ್ತನಂ ।
ಗತಿತ್ರಯ ಸ್ವ ಮೂಲತ್ವಂ
ಚತುರ್ದಶ ಉದೀರ್ಯತೇ ॥ 18 ॥

ಅಚಿನ್ಮಿಶ್ರಾದ್ವಿಶುದ್ಧಾಚ್ಚ
ಚೇತನಾತ್ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ।
ವ್ಯಾಪನಾತ್ ಭರಣಾತ್ ಸ್ವಾಮ್ಯಾತ್
ಅನ್ಯಃ ಪಂಚದಶೋದಿತಃ ॥ 19 ॥

ದೇವಾಸುರ ವಿಭಾಗೋಕ್ತಿ-
ಪೂರ್ವಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರವಶ್ಯತಾ ।
ತತ್ತ್ವಾನುಷ್ಠಾನ ವಿಜ್ಞಾನ
ಸ್ಥೇಮ್ನೇ ಷೋಡಶ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 20 ॥

21 अशास्त्रमासुरं कृत्स्नं
शास्त्रीयं गुणतः पृथक् ।
लक्षणं शास्त्रसिद्धस्य
त्रिधा सप्तदशोदितम् ॥ २१ ॥

22 ईश्वरे कर्तृता बुद्धिः
सत्त्वोपादेयताऽन्तिमे ।
स्वकर्म परिणामश्च
शास्त्रसारार्थ उच्यते ॥ २२ ॥

23 कर्मयोगस्तपस्तीर्थ
दान यज्ञादि सेवनम् ।
ज्ञानयोगो जितस्वान्तैः
परिशुद्धात्मनि स्थितिः ॥ २३ ॥

ಅಶಾಸ್ತ್ರಮಾಸುರಂ ಕೃತ್ಸ್ನಂ
ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಂ ಗುಣತಃ ಪೃಥಕ್ ।
ಲಕ್ಷಣಂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಿದ್ಧಸ್ಯ
ತ್ರಿಧಾ ಸಪ್ತದಶೋದಿತಂ ॥ 21 ॥

ಈಶ್ವರೇ ಕರ್ತೃತಾ ಬುದ್ಧಿಃ
ಸತ್ತ್ವೋಪಾದೇಯತಾನ್ತಿಮೇ ।
ಸ್ವಕರ್ಮಪರಿಣಾಮಶ್ಚ
ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾರಾರ್ಥ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 22 ॥

ಕರ್ಮಯೋಗಸ್ತಪಸ್ತೀರ್ಥ
ದಾನ ಯಜ್ಞಾದಿ ಸೇವನಂ ।
ಜ್ಞಾನಯೋಗೋ ಜಿತಸ್ವಾಂತೈಃ
ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮನಿ ಸ್ಥಿತಿಃ ॥ 23 ॥

24 भक्तियोगः परैकान्त्य-
प्रीत्या ध्यानादिषु स्थितिः ।
त्रयाणामपि योगानां
त्रिभिरन्योन्य संगमः ॥ २४ ॥

25 नित्यनैमित्तिकानाञ्च
पराराधन रूपिणाम् ।
आत्मदृष्टेस्त्रयोऽप्येते
योगद्वारेण साधकाः ॥ २५ ॥

26 निरस्तनिखिलाज्ञानः
दृष्ट्वाऽऽत्मानं परानुगम् ।
प्रतिलभ्य परां भक्तिं
तयैवाऽऽप्नोति तत्पदं ॥ २६ ॥

ಭಕ್ತಿಯೋಗಃ ಪರೈಕಾನ್ತ್ಯ-
ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಧ್ಯಾನಾದಿಷು ಸ್ಥಿತಿಃ ।
ತ್ರಯಾಣಾಮಪಿ ಯೋಗಾನಾಂ
ತ್ರಿಭಿಃ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಸಂಗಮಃ ॥ 24 ॥

ನಿತ್ಯ ನೈಮಿತ್ತಿಕಾನಾಂ ಚ
ಪರಾರಾಧನ ರೂಪಿಣಾಂ ।
ಆತ್ಮದೃಷ್ಟೇಸ್ತ್ರಯೋಽಪ್ಯೇತೇ
ಯೋಗದ್ವಾರೇಣ ಸಾಧಕಾಃ ॥ 25 ॥

ನಿರಸ್ತ ನಿಖಿಲಾಜ್ಞಾನಃ
ದೃಷ್ಟ್ವಾಽಽತ್ಮಾನಂ ಪರಾನುಗಂ ।
ಪ್ರತಿಲಭ್ಯ ಪರಾಂ ಭಕ್ತಿಂ
ತಯೈವಾಽಽಪ್ನೋತಿ ತತ್ಪದಂ ॥ 26 ॥

27 भक्तियोगस्तदर्थी चेत्
समग्रैश्वर्यसाधनम् ।
आत्मार्थी चेत्त्रयोऽप्येते
तत्कैवल्यस्य साधकाः ॥ २७ ॥

28 ऐकान्त्यं भगवत्येषां
समानमधिकारिणां ।
यावत्प्राप्ति परार्थी चेत्
तदेवात्यन्तमश्नुते ॥ २८ ॥

29 ज्ञानी तु परमैकान्ती
तदायत्तात्मजीवनः ।
तत्संश्लेष वियोगैक-
सुखदुःखस्तदेक धीः ॥ २९ ॥

ಭಕ್ತಿಯೋಗಸ್ತದರ್ಥೀ ಚೇತ್
ಸಮಗ್ರೈಶ್ವರ್ಯ ಸಾಧನಂ ।
ಆತ್ಮಾರ್ಥೀ ಚೇತ್ತ್ರಯೋಽಪ್ಯೇತೇ
ತತ್ಕೈವಲ್ಯಸ್ಯ ಸಾಧಕಾಃ ॥ 27 ॥

ಐಕಾನ್ತ್ಯಂ ಭಗವತ್ಯೇಷಾಂ
ಸಮಾನಮಧಿಕಾರಿಣಾಂ ।
ಯಾವತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಪರಾರ್ಥೀ ಚೇತ್
ತದೇವಾತ್ಯನ್ತಮಶ್ನುತೇ ॥ 28 ॥

ಜ್ಞಾನೀ ತು ಪರಮೈಕಾನ್ತೀ
ತದಾಯತ್ತಾತ್ಮ ಜೀವನಃ ।
ತತ್ಸಂಶ್ಲೇಷ ವಿಯೋಗೈಕ-
ಸುಖ ದುಃಖಸ್ತದೇಕ ಧೀಃ ॥ 29 ॥

30 भगवद्ध्यानयोगोक्त-
वन्दनस्तुति कीर्तनैः ।
लब्धात्मा तद्गतप्राण-
मनो बुद्धीन्द्रियक्रियः ॥ ३० ॥

31 निज कर्मादि भक्त्यन्तं
कुर्यात्प्रीत्यैव कारितः ।
उपायतां परित्यज्य
न्यसेद्देवे तु तामभीः ॥ ३१ ॥

32 ऐकान्त्यात्यंत दास्यैक-
रतिस्तत्पदमाप्नुयात् ।
तत्प्रधानमिदं शास्त्रं
इति गीतार्थसंग्रहः ॥ ३२ ॥

॥ इति श्रीमद्यामुनमुनिप्रणीतः श्रीमद्भगवद्गीतार्थसंग्रहः सम्पूर्णः ॥

ಭಗವದ್ಧ್ಯಾನಯೋಗೋಕ್ತ-
ವಂದನ ಸ್ತುತಿ ಕೀರ್ತನೈಃ ।
ಲಬ್ಧಾತ್ಮಾ ತದ್ಗತ ಪ್ರಾಣ-
ಮನೋ ಬುದ್ಧೀನ್ದ್ರಿಯ ಕ್ರಿಯಃ ॥ 30 ॥

ನಿಜ ಕರ್ಮಾದಿ ಭಕ್ತ್ಯನ್ತಂ
ಕುರ್ಯಾತ್ ಪ್ರೀತ್ಯೈವ ಕಾರಿತಃ ।
ಉಪಾಯತಾಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ
ನ್ಯಸೇದ್ದೇವೇ ತು ತಾಮಭೀಃ ॥ 31 ॥

ಏಕಾನ್ತ್ಯಾತ್ಯನ್ತ ದಾಸ್ಯೈಕ-
ರತಿಸ್ತತ್ಪದಮಾಪ್ನುಯಾತ್ ।
ತತ್ಪ್ರಧಾನಮಿದಂ ಶಾಸ್ತ್ರಂ
ಇತಿ ಗೀತಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹಃ ॥ 32 ॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಯಾಮುನ ಮುನಿ ಪ್ರಣೀತಃ
ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾರ್ಥ ಸಂಗ್ರಹಃ ಸಂಪೂರ್ಣಃ ॥

नमो नमो यामुनाय
यामुनाय नमो नमः ।
नमो नमो यामुनाय
यामुनाय नमो नमः ॥

शुभमस्तु

ನಮೋ ನಮೋ ಯಾಮುನಾಯ
ಯಾಮುನಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ।
ನಮೋ ನಮೋ ಯಾಮುನಾಯ
ಯಾಮುನಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥

॥ ಆಳವಂದಾರ್ ತಿರುವಡಿಹಳೇ ಶರಣಂ ॥

YAMUNA AND HIS WORKS

Since the works of Nathamuni, the first Srivaishnava Acharya and author, have not come down to us, his grandson Yamuna may be regarded as the earliest of the Srivaishnava philosophers and teachers and so the history of the modern Vaisnavism should commence with Yamunacharya.

Yamuna occupies a unique place among the Srivaishnava Teachers and he, along with his grandfather Nathamuni, had been accorded the central position in the galaxy of teachers. He was the spiritual successor of that great Acharya Nathamuni as he had the privilege of inheriting his grandfather's immeasurable spiritual wealth. Yamuna was Ramanuja's Teacher's Teacher and all the works of Ramanuja bear clear evidence of the great influence of Yamuna's works.

Yamuna was noted for high standards of thought and discussion. By his scholarly works in Sanskrit, he played a vital role in promoting the cause of the Srivaisnava religion and philosophy and achieved phenomenal success in that task.

By his scholarship and wisdom, Yamuna defeated vidvajjana Kolahala or Akki Alwan, the famous court pandit of the Chola King, and got half the kingdom and ruled it with competence. He was a good administrator and a great warrior also. Acharya Ramamisra was responsible for the final spiritual turn in Yamuna's secular life.

In the books written by Yamuna in Sanskrit i.e., Stotraratna, Siddhitraya, Agama Pramanya, Gitartha Sangraha, Chatussloki, the doctrine of Visistadvaita is elucidated well. He wanted to

write many more books but due to his ill health, it was left to Ramanuja to fulfil his desires.

Yamuna's *Stotraratna* is a valuable fountain source of the fund of knowledge relating to the ubhaya vedanta i.e., Sanskrit Vedas and Tamil Prabandham, which expounds the tenets of Srivaisnavism. The works of the later Acharyas like Ramanuja, Kuresha, Parasara Bhatta, Vedanta Desika, bear the stamp of Yamuna. So this indicates that all of them were guided by Yamuna's works. It was the recital of the hymns of Stotraratna by Acharya Mahapurna that attracted Ramanuja into the fold of Yamuna and even Ramanuja's cousin Govinda, on hearing this from Srisailapurna, left Saivism and joined Srivaisnavism.

Stotraratna is a collection of hymns on the Lord. Although it is a hymn of the religious

and devotional importance, it abounds in many philosophical statements. It has the doctrine of surrender or prapatti as its main concern. It brings out very well the agony of the human soul trying to reach the plane of divine existence. The supremacy of Lord Vishnu with Goddess Lakshmi is described in this Stotraratna.

Acharya Peria Achan Pillai, the intellectual stalwart, acknowledged as the prince among glossaries (Vyakhyana Chakravarthy), has written a great commentary on this in Tamil.

Acharya Vedanta Desika reputed to be the Lion of Poets and Logicians, has also brought out a great commentary on this in Sanskrit. According to him, Stotraratna not only brings out the essential teaching of the Visistadvaita that Lord Narayana Himself is the means (upāya), the end (sādhya) and the goal (Prāpya) of all

human endeavour, but also implies the significance of Twin Mantras (Dvaya) held in high esteem by the Srivaisnavas.

Yamuna's Stotraratna and Vedanta Desika's Commentary on it are of substantial value in understanding the Visistadvaita conception of the Supreme Being as associated with his consort Lakshmi and the nature and evolution of the doctrine of surrender to him.

In a small compendium of 32 stanzas called *Gitarthasangraha*, Yamuna has interpreted the Bhagavadgita of Lord Krishna from the view point of a Visistadvaitin. Yamuna learnt this from his Acharya Sri Rama Misra.

Gitarthasangraha is an epitome of the teaching of Bhagavadgita, which is the essence of all the Upanishads. Ramanuja's commentary on the Gita, was inspired and guided by the work of Yamuna, which is quoted as an

authority. Vedanta Desika, in his commentary on Yamuna's work, called Gitarthasangraha-raksha, has brought out the latent points of philosophical and doctrinal value in a detailed and analytical manner.

The central theme of the Gitasastra, is the glorification of Lord Narayana, the Supreme Being. This work explains that the Supreme Being can be realised only through loving devotion (Bhakthi) to Him. Such loving devotion can be acquired and cultivated by three factors i.e., (1) Sincere performance of duties pertaining to one's station in life (Svadharma), (2) correct knowledge (Jnana) regarding one's self that it is ever subordinate to the Lord, and (3) a sense of detachment (vairagya) from all things other than the Supreme Being. According to Yamuna Bhakthi becomes the end (sadhya) and all others the means (sadhanas).

ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನ

ಶ್ರೀ ಯಾಮುನರ ದಿವ್ಯಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ಶರಣಾಗ
ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುವ ಕಠೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಮಂತ್ರರತ್ನ
ವೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಮಂತ್ರರತ್ನದ ಅರ್ಥ
ವನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶದೀಕರಿಸಿ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ
ಕಳಶಾಯಗಳಾದ ಚಿದಚಿದೀಶ್ವರ ತತ್ತ್ವತ್ರಯವನ್ನೂ, ಜೀವೇಶ್ವರಭೇದ
ವನ್ನೂ, ಜೀವನು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಹೊಂದಲು "ತತ್ಪ್ರಾಪ್ತ್ಯುಪಾಯ
ತಚ್ಛರಣಾಗತಿರೇವ" ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನೂ, ಈ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನಾನುಷ್ಠಾನ
ಗಳಿಗೆ ಆಚಾರ್ಯವರಣವೇ ಮುಖ್ಯವೆಂದೂ ತಿಳಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲಲಿತ ಪದ
ಸಮೂಹಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಮನೋಹರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೃದಯಂ
ಗಮವಾಗುವಂತೆ ಯಾಮುನರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು "ನಿತ್ಯಂ
ಗೇಯಂ ನಿತ್ಯಂ ಸೇವ್ಯಂ ಏತತ್ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನಂ" ಎಂದು ಉದ್ಬಾಹುವಾಗಿ
ಉದ್ಘೋಷಿಸಿದವರು ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು. ಮೂಲತತ್ತ್ವಾ
ನ್ವೇಷಣ ಪರರಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನದಲ್ಲಿರುವ 11 ನೆಯ, ಮತ್ತಿತರ
ಶ್ಲೋಕಗಳು ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜರ ಹೃದಯವನ್ನು ತಟ್ಟಿ, ಅವರು ಯಾಮುನರ
ಕಡೆ ಒಲಿದು, ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ ಅವರ ಮತವನ್ನು, ಯಾಮುನರ
ಪಿತಾಮಹರಾದ ನಾಥಮುನಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಗುರುಗಳಾದ ಪ್ರಪನ್ನ
ಜನಕೂಟಸ್ಥರಾದ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರು, ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದಂತೆಯೇ, ವೇದಾರ್ಥ
ವನ್ನು ಸಮೀಚೀನವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿ ಹರಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನದ 11 ಮತ್ತು 12ನೇ ಶ್ಲೋಕಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನವಧಿಕಾತಿಶಯೇಶಿತೃತ್ವಂ
ನಾರಾಯಣ ತ್ವಯಿ ನ ಮೃಷ್ಯತಿ ವೈದಿಕಃ ಕಃ ।
ಬ್ರಹ್ಮಾ ಶಿವಶ್ಶತಮಖಃ ಪರಮಸ್ಸ್ವರಾಡಿತಿ
ಏತೇಽಪಿ ಯಸ್ಯ ಮಹಿಮಾರ್ಣವವಿಪ್ರುಷಸ್ತೇ ॥
ಕಃ ಶ್ರೀಃ ಶ್ರಿಯಃ ಪರಮಸತ್ತ್ವಸಮಾಶ್ರಯಃ ಕಃ
ಕಃ ಪುಂಡರೀಕನಯನಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ಕಃ ।
ಕಸ್ಯಾಯುತಾಯುತಶತೈಕಕಲಾಂಶಕಾಂಶೇ
ವಿಶ್ವಂ ವಿಚಿತ್ರಚಿದಚಿತ್ರವಿಭಾಗವೃತ್ತಂ ॥

ಹೀಗೆ ಮಂತ್ರರತ್ನದ ವಿಶದಾನುವಾದವಾದ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನವು ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವಾಗ ಕರ್ಮಯೋಗ, ಜ್ಞಾನಯೋಗ, ಭಕ್ತಿಯೋಗಗಳ ತಿರುಳನ್ನೆಳೆದು, ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರ ಪೂರುಳಾದ ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ಅತಿ ಸುಲಭವೂ, ಸರ್ವರಿಂದಲೂ ಅನುಷ್ಠಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವೂ ಆದ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ವಿವೇಚಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಗೀತೆಯು ಕರ್ಮ, ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿಯೋಗಗಳನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದೆ. ಯೋಗಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಯೋಗಾನುಷ್ಠಾನಕ್ರಮ, ಯೋಗದ ಫಲ, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ, ಆಯಾ ಯೋಗದ ನಿಷ್ಣಾತರಿಗೆಲ್ಲ ಉದಾಹರಿಸಿತು. ಕರ್ಮಯೋಗಕ್ಕೂ, ಭಕ್ತಿಯೋಗಕ್ಕೂ ಹೇರಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿದ್ದರೂ, ಜ್ಞಾನಯೋಗಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉದಾಹರಣೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ

ಜ್ಞಾನವೇ ಮೋಕ್ಷ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮೋಕ್ಷವೇ ಸು ಎನಿಸುವಂತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಯೋಗಗಳು ಪೃಥಕ್ಸಿದ್ಧಗಳಲ್ಲ. ಒಂದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಅನುಸರಿಸಿ, ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿ ವಿರಹಿತವಾದ ಕರ್ಮವೂ, ಕರ್ಮಜ್ಞಾನ ವಿರಹಿತವಾದ ಭಕ್ತಿಯೂ ಅಷ್ಟು ಸಮಾಚೀನ ವಾದುವಲ್ಲ. ಈ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ, ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಲು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜನ್ಮ ಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯವಾಗಿ ಅಂತಿಮಸ್ಮರಣೆ ಯೊದಗಿದರೇನೇ ಸಾಧ್ಯ. ತೈಲ ಧಾರಾವತ್ ಭಗವತ್ಸಂಕೀರ್ತನ ಸ್ಮರಣ ಈ ಕರ್ಮಕೃತದೇಹದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನೆ 'ಕರ್ಮಾತ್ಯಂತ ನಿರಪೇಕ್ಷ' ಅಂತಿಮ ಸ್ಮರಣ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತ "ಸರ್ವಧರ್ಮಾನ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಮಾಮೇಕಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜ" ಎಂದು ವಿಧಿಸಿ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ "ಅಹಂ ತ್ವಾ ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯೋ ಮೋಕ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಮಾ ಶುಚಃ" (ಗೀ. 18–66) ಎಂದು ಅಭಿವಚನ ವನ್ನಿತ್ತು, ಪ್ರಪತ್ತಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ಚರಮೋಪಾಯವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿ ದ್ದಾನೆ.

ಗೀತಾಚಾರ್ಯನ ಈ ಭಾವಾರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಯಾಮುನರು ಸುಂದರ ಕಾವ್ಯಶೈಲಿಯ ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ 'ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನ'ವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್‌ರವರು ಅವರ 'ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿ' ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧ ರತ್ನದಲ್ಲಿ, ವೇದಾರ್ಥಮಥಿತ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಪತ್ತಿಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದರ ಅನುವಾದವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಯಾಮುನರು ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನ

ವನ್ನು ನಮಗೆ ಸುಲಭ ಬೋಧಪ್ರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "ನಿನ್ನ್ ಕೇಟ್ಟರುಳಾಯ್ ಅಡಿಯೇನ್ ಶೆಯ್ಯುಂ ವಿಣ್ಣಪ್ಪಮೇ" ಎಂದು ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರು ಹಾಡಿದುದನ್ನು ಯಾಮುನರು ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನದ 50 ನೇ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನ ಮೃಷಾ ಪರಮಾರ್ಥಮೇವ ಮೇ
ಶೃಣು ವಿಜ್ಞಾಪನಮೇಕಮಗ್ರತಃ ।
ಯದಿ ಮೇ ನ ದಯಿಷ್ಯಸೇ ತತೋ
ದಯನೀಯಸ್ತವ ನಾಥ ದುರ್ಲಭಃ ॥

ಹಾಗೆಯೇ "ಮಾರನ್ ವಿಣ್ಣಪ್ಪಂ ಶೆಯ್ದ ಶೊಲ್ಲಾಲ್‌ತೊಡೆ" ಎಂಬ ಪಾಶುರದ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಯಾಮುನರು 57 ನೇ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನ ದೇಹಂ ನ ಪ್ರಾಣಾನ್‌ನ ಚ ಸುಖಮಶೇಷಾಭಿಲಷಿತಂ
ನಚಾತ್ಮಾನಂ ನಾನ್ಯತ್ಕಿಮಪಿ ತವ ಶೇಷತ್ವ ವಿಭವಾತ್ ।
ಬಹಿರ್ಭೂತಂ ನಾಥ ಕ್ಷಣಮಪಿ ಸಹೇ ಯಾತು ಶತಧಾ
ವಿನಾಶಂ ತತ್ಸತ್ಯಂ ಮಧುಮಥನ ವಿಜ್ಞಾಪನಮಿದಂ ॥

ಇನ್ನೊಂದು ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರು "ಎನದಾವಿಯುಳ್ ಕಲಂದ್ ಪೆರುನಲ್ಲುದವಿ ಕೈಮ್ಮಾರ್, ಎನದಾವಿತಂದೊಳಿಂದೇನ್" ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಯಾಮುನರು 52, 53 ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ವಪುರಾದಿಷು ಯೋಪಿ ಕೋಪಿ ವಾ
ಗುಣತೋऽಸಾನಿ ಯಥಾತಥಾ ವಿದಃ ।
ತದಯಂ ತವ ಪಾದಪದ್ಮಯೋಃ
ಅಹಮದ್ಯೈವ ಮಯಾ ಸಮರ್ಪಿತಃ ॥
ಮಮ ನಾಥ ಯದಸ್ತಿ ಯೋऽಸ್ಮ್ಯಹಂ
ಸಕಲಂ ತದ್ಧಿ ತವೈವ ಮಾಧವ
ನಿಯತಸ್ವಮಿತಿ ಪ್ರಬುದ್ಧಧೀಃ
ಅಥವಾ ಕಿನ್ನು ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ತೇ ॥

ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನಯೋಗ ಒಂದೇ ಇರುವುದು ದುಃಸ್ಸಾಧ್ಯ. ಜ್ಞಾನಯೋಗವೊಂದನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದರೆ, ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ "ಪುನರಪಿ ಜನನಂ ಪುನರಪಿ ಮರಣಂ ಪುನರಪಿ ಜನನೀ ಜಠರೇ ಶಯನಂ" ಎನ್ನುವ ರೀತ್ಯಾ ಸಂಸಾರ ಚಕ್ರದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮೂರು ಯೋಗಗಳ ಸಮನ್ವಯಮಾರ್ಗ ಪ್ರಪತ್ತಿ, ಈ ದೇಹಾವಸಾನದಲ್ಲೇ ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಮಾರ್ಗ ಪ್ರಪತ್ತಿ. ಭಗವಂತನ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಭಗವಾನ್ ರಾಮಾನುಜರಿಗೆ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನು ಹೇಳಿದ ಮಾತು :

" ದ್ವಯಂ ಅರ್ಥಾನುಸಂಧಾನೇನ ಸಹ ಸದೈವಂ ವಕ್ತಾ ಯಾವಚ್ಛರೀರಪಾತಂ ಅತ್ರೈವ ಶ್ರೀರಂಗೇ ಸುಖಮಾಸ್ವ । "

ಶರೀರಪಾತಸಮಯೇ ತು ಕೇವಲಂ ಮದೀಯಯೈವ ದಯಯಾ ಅತಿಪ್ರಬುದ್ಧೋ ಮಾಮೇವ ಅವಲೋಕಯನ್ ಅಪ್ರಚ್ಯುತ ಪೂರ್ವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮನೋರಥಃ ಜೀರ್ಣಮಿವ ವಸ್ತ್ರಂ ಸುಖೇನ ಇಮಾಂ ಪ್ರಕೃತಿಂ ಸ್ಥೂಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪಾಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ಮಾಮೇವ ಆಪ್ನೋಷಿ।"

ಜನ್ಮ ಮೃತ್ಯುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಹಳೆಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸುವಂತೆ ಎಂದು ಉಪಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಪನ್ನನಿಗಾದರೋ ಹಳೇಬಟ್ಟೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸನ್ನಿಧಾನವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ, ಇದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹ ಎಂದು ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನು ರಾಮಾನುಜರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಅಪೂರ್ವ ಅರ್ಥ ವಿಶೇಷ ಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನಕ್ಕೂ, ಅದನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ ಯಾಮುನರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿ, ಜಯಕಾರ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ.

ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ವಿಷಯವೊಂದಿದೆ.

ಜ್ಞಾನಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟರನ್ನೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು; ಕರ್ಮಯೋಗ ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಯೋಗವು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎರಡು ಯೋಗಗಳಿಗಿಂತ ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಶರೀರ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಶರೀರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಿರಾಸೆ ಯಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಮೋಕ್ಷ ಎಂದರೆ, ಉಪಾಸನೆ ಅಥವಾ ಭಕ್ತಿಯೋಗ ಮುಗಿದಮೇಲೆ. ಪೂರ್ವಕರ್ಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೂ ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು

ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಶರೀರ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ "ದೇಹಾವಸಾನೇ ಮೋಕ್ಷಃ" ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯ ರಿಗೆ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನೇ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

"ದ್ವಯಂ ಅರ್ಥಾನುಸಂಧಾನೇನ ಸಹ ಸದೈವಂವಕ್ತಾ ಯಾವಚ್ಛರೀರ ಪಾತಂ ಅತ್ರೈವ ಶ್ರೀರಂಗೇ ಸುಖಮಾಸ್ವ".

ಶರೀರ ಪಾತ ಸಮಯೇತು, ಕೇವಲಂ ಮದೀಯಯೈವ ದಯಯಾ ಅತಿ ಪ್ರಬುದ್ಧೋ ಮಾಮೇವ ಅವಲೋಕಯನ್ ಅಪ್ರಚ್ಯುತ ಪೂರ್ವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮನೋರಥಃ ಜೀರ್ಣಮಿವ ವಸ್ತ್ರಂ ಸುಖೇನ ಇಮಾಂ ಪ್ರಕೃತಿಂ ಸ್ಥೂಲಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪಾಂ ವಿಸೃಜ್ಯ" (ಶರಣಾಗತಿಗದ್ಯ) ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ, ಬಟ್ಟೆ ಹರಿದುಹೋಗುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವೋ ಅಷ್ಟೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಈ ಆತ್ಮನು ಸ್ಥೂಲಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಹೊಂದಿಯೇ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ರಾಮಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ರಾಮಚರಮಶ್ಲೋಕವನ್ನೂ, ಕೃಷ್ಣಾವತಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಗೀತಾ ಚರಮಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಹೇಳಿ "ನಿಸ್ಸಂಶಯಃ ಸುಖಮಾಸ್ವ".

ನಾವು ರಾಮನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಕೃಷ್ಣನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೂ, ನಮಗಾಗಿ ಆ ಎರಡು ಚರಮಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನೇ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನನ್ನು ಇಂದೂ ಸಹ ನೋಡಿ ಕೇಳಿ ಮಾತಾಡಿಸಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಮಹಾನುಭಾವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಯಾಮುನಮುನಿಗಳು ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಹತ್ತಿರ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ "ಮದೇಕ ವರ್ಜಂ ಕಿಮಿದಂ ಪ್ರತಂ ತೇ" ಎಂದು ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ವಂದನೆಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ, ಪರಾಶರ-ವಕುಳಭೂಷಣರ ಪರಮಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಕುಳಭೂಷಣರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಂದಲೇ ತಿರುಮಂತ್ರ, ದ್ವಯಮಂತ್ರ, ಚರಮಶ್ಲೋಕ, 4,000 ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧ ಗಳೆಲ್ಲದರ ಉಪದೇಶ ಪಡೆದು, ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಮತ್ತು ರಾಮಮಿಶ್ರರ ಮೂಲಕ ಅವರು ಪಡೆದ ಸಿದ್ಧಿಯು ತಮಗೂ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ತಾತ ನಾಥಮುನಿಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಮುಗಿಸುವ ಸ್ತೋತ್ರ. ಇಂಥ ಸ್ತೋತ್ರ ರತ್ನವು ಹಿಂದೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಮುಂದೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಪುರಾಣರತ್ನ ವೆನಿಸಿದ ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣದ ಸಾರವಾಗಿಯೂ, ಮಂತ್ರರತ್ನವೆಂದು ಕಠೋಪ ನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ದ್ವಯಮಂತ್ರಾರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಸ್ತೋತ್ರ ವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ, ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ರಾಮಾನುಜರು ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನವೆಂದು ನಾಮಕರಣಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲರ ಉಸಿರೂ ಈ ಸ್ತೋತ್ರ ವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಯಾಮುನರನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಗೈದಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾದಯನ್ನಿಹ ಸರ್ವೇಷಾಂ ತ್ರಯ್ಯಂತಾರ್ಥಂ ಸುದುರ್ಗ್ರಹಂ ।
ಸ್ತೋತ್ರಯಾಮಾಸ ಯೋಗೀಂದ್ರಃ ತಂ ವಂದೇ
ಯಾಮುನಾಹ್ವಯಂ ॥

ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನ ಮತ್ತು ಶಾಂತಾ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ

ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸಗೊಂಡು, ಸಾಂಸಾರಿಕ ಕ್ಲೇಶಗಳೆಲ್ಲ ಮರೆತು ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಪ ಹಾಗೂ ಅನಿತ್ಯವಾದ ಸುಖಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡಿ, ನಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ನಿರವಧಿಕ ಸುಖವನ್ನು ತಾವೂ ಅನುಭವಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೂ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು, ವಿಶ್ವಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲೆಂದು ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರ ಸ್ವಾನುಷ್ಠಾನ ಶ್ಲೋಕ ದೊಂದಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇತಿ ಕಿಲ ನಿಗಮಾಂತ ಭಾಗಧೇಯ
ಸ್ತುತಿ ಪರಿವಾಹ ಸಮೀಕ್ಷಯಾ ಪ್ರಪತ್ತ್ಯಾ ।
ಅಲಭತ ಪರಮಂ ಪದಂ ಮುರಾರೇಃ
ಅನಘಮನೋರಥ ಏಷ ಯಾಮುನೇಯಃ ॥

ಎಂಬಂತೆ ನಿರತಿಶಯವಾದ ಮಹತ್ತಾದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಾದುದರಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾದ ಮನೋರಥವುಳ್ಳ ಈ ಯಾಮುನಮುನಿಗಳು ವೇದಾಂತದ ತತ್ತ್ವಹಿತ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳ ಉಪದೇಶಕೃತರೂಪವಾಗಿರುವ ಈ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನದ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಉಪಾಯವೆಂದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶರಣಾಗತಿ, ಪ್ರಪತ್ತಿ, ಭರನ್ಯಾಸದ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಮುರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸ ನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ವೈಕುಂಠವನ್ನು ಪಡೆದರಷ್ಟೆ.

श्रीयामुनाचार्यविरचितं

॥ स्तोत्ररत्नम् ॥

ಶ್ರೀಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತಂ

॥ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನಂ ॥

स्वादयन्निह सर्वेषां त्रय्यन्तार्थं सुदुर्ग्रहम् ।
स्तोत्रयामास योगीन्द्रः तं वन्दे यामुनाह्वयम् ॥

नमो नमो यामुनाय यामुनाय नमो नमः ।
नमो नमो यामुनाय यामुनाय नमो नमः ॥

1 नमोऽचिन्त्य+अद्भुत+अक्लिष्ट
ज्ञान-वैराग्य-राशये ।
नाथाय मुनये अगाध-
भगवद् भक्ति सिन्धवे ॥ १ ॥

2 तस्मै नमो मधुजिद् अंघ्रि सरोज-तत्त्व
ज्ञान+अनुराग महिमा+अतिशयान्त-सीम्ने ।
नाथाय नाथमुनये अत्र परत्र चापि
नित्यं यदीयचरणौ शरणं मदीयम् ॥ २ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಸ್ವಾದಯನ್+ಇಹ ಸರ್ವೇಷಾಂ ತ್ರಯ್ಯಂತಾರ್ಥಂ ಸುದುರ್ಗ್ರಹಂ ।
ಸ್ತೋತ್ರಯಾಮಾಸ ಯೋಗೀಂದ್ರಃ ತಂ ವಂದೇ
ಯಾಮುನಾಹ್ವಯಂ ॥

ನಮೋ ನಮೋ ಯಾಮುನಾಯ ಯಾಮುನಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ।
ನಮೋ ನಮೋ ಯಾಮುನಾಯ ಯಾಮುನಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥

ನಮೋಽಚಿಂತ್ಯ+ಅದ್ಭುತ+ಅಕ್ಲಿಷ್ಟ-
ಜ್ಞಾನ-ವೈರಾಗ್ಯ-ರಾಶಯೇ ।
ನಾಥಾಯ ಮುನಯೇ-ಅಗಾಧ-
ಭಗವದ್-ಭಕ್ತಿ-ಸಿಂಧವೇ ॥ 1 ॥

ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ಮಧುಜಿದ್+ಅಂಘ್ರಿ-ಸರೋಜ-ತತ್ತ್ವ-
ಜ್ಞಾನ-ಅನುರಾಗ-ಮಹಿಮಾ-ಅತಿಶಯಾಂತ-ಸೀಮ್ನೇ ।
ನಾಥಾಯ ನಾಥಮುನಯೇ+ಅತ್ರ ಪರತ್ರ ಚಾಪಿ
ನಿತ್ಯಂ ಯದೀಯಚರಣೌ ಶರಣಂ ಮದೀಯಂ ॥ 2 ॥

3 भूयो नमो अपरिमित अच्युत भक्ति तत्त्व
ज्ञान+अमृत+अब्धि-परिवाह-शुभैः वचोभिः।
लोके अवतीर्ण परमार्थ-समग्र भक्ति
योगाय नाथमुनये यमिनां वराय ॥ ३ ॥

4 तत्त्वेन यः चित्+अचित्+ईश्वर तत्स्वभाव
भोग+अपवर्ग तदुपाय-गतीः उदारः।
सन्दर्शयन् निरमिमीत पुराणरत्नं
तस्मै नमो मुनिवराय पराशराय ॥ ४ ॥

5 माता पिता युवतयः तनयाः विभूतिः
सर्वं यदेव नियमेन मदन्वयानाम्।
आद्यस्य नः कुलपतेः वकुळाभिरामं
श्रीमत् तदङ्घ्रि-युगलं प्रणमामि मूर्ध्ना ॥ ५ ॥

ಭೂಯೋ ನಮೋ ಅಪರಿಮಿತ+ಅಚ್ಯುತ-ಭಕ್ತಿ-ತತ್ತ್ವ-
ಜ್ಞಾನ+ಅಮೃತ+ಅಬ್ಧಿ-ಪರಿವಾಹ-ಶುಭೈಃ ವಚೋಭಿಃ ।
ಲೋಕೇ+ಅವತೀರ್ಣ-ಪರಮಾರ್ಥ-ಸಮಗ್ರ-ಭಕ್ತಿ-
ಯೋಗಾಯ ನಾಥಮುನಯೇ ಯಮಿನಾಂ ವರಾಯ ॥ 3 ॥

ತತ್ತ್ವೇನ ಯಃ ಚಿದ್+ಅಚಿದ್-ಈಶ್ವರ-ತತ್-ಸ್ವಭಾವ-
ಭೋಗ+ಅಪವರ್ಗ-ತದುಪಾಯ-ಗತೀಃ-ಉದಾರಃ ।
ಸಂದರ್ಶಯನ್ ನಿರಮಿಮೀತ ಪುರಾಣರತ್ನಂ
ತಸ್ಮೈ ನಮೋ ಮುನಿವರಾಯ ಪರಾಶರಾಯ ॥ 4 ॥

ಮಾತಾ ಪಿತಾ ಯುವತಯಃ ತನಯಾಃ ವಿಭೂತಿಃ
ಸರ್ವಂ ಯದೇವ ನಿಯಮೇನ ಮದನ್ವಯಾನಾಂ ।
ಆದ್ಯಸ್ಯ ನಃ ಕುಲಪತೇಃ ವಕುಳ+ಅಭಿರಾಮಂ
ಶ್ರೀಮತ್ ತದಂಘ್ರಿ-ಯುಗಳಂ ಪ್ರಣಮಾಮಿಮೂರ್ಧ್ನಾ ॥ 5 ॥

6 यन्मूर्ध्नि मे श्रुतिशिरस्सु च भाति यस्मिन्
अस्मत् मनोरथपथः सकलः समेति ।
स्तोष्यामि नः कुलधनं कुलदैवतं तत्
पादारविन्दं अरविन्दविलोचनस्य ॥ ६ ॥

7 तत्त्वेन यस्य महिमार्णव-शीकराणुः
शक्यो न मातुं अपि शर्व-पितामहाद्यैः ।
कर्तुं तदीय-महिम-स्तुतिं उद्यताय
मह्यं नमोस्तु कवये निरपत्रपाय ॥ ७ ॥

8 यद्वा श्रमावधि यथामति वा अपि अशक्तः
स्तौमि एवं एव खलु तेऽपि सदा स्तुवन्तः ।
वेदाः चतुर्मुख-मुखाश्च महार्णवान्तः
को मज्जतोः अणु-कुलाचलयोः विशेषः ? ॥८॥

ಯನ್ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಮೇ ಶ್ರುತಿಶಿರಸ್ಸು ಚ ಭಾತಿ ಯಸ್ಮಿನ್
ಅಸ್ಮತ್+ಮನೋರಥ-ಪಥಃ ಸಕಲಃ ಸಮೇತಿ ।
ಸ್ತೋಷ್ಯಾಮಿ ನಃ ಕುಲಧನಂ ಕುಲದೈವತಂ ತತ್
ಪಾದಾರವಿಂದಂ-ಅರವಿಂದ-ವಿಲೋಚನಸ್ಯ ॥ 6 ॥

ತತ್ತ್ವೇನ ಯಸ್ಯ ಮಹಿಮಾರ್ಣವ ಶೀಕರಾಣುಃ
ಶಕ್ಯೋ ನ ಮಾತುಂ ಅಪಿ ಶರ್ವ-ಪಿತಾಮಹಾದ್ಯೈಃ ।
ಕರ್ತುಂ ತದೀಯ-ಮಹಿಮ-ಸ್ತುತಿಂ ಉದ್ಯತಾಯ
ಮಹ್ಯಂ ನಮೋಽಸ್ತು ಕವಯೇ ನಿರಪತ್ರಪಾಯ ॥ 7 ॥

ಯದ್ವಾ ಶ್ರಮಾವಧಿ ಯಥಾಮತಿ ವಾ+ಅಪಿ+ಅಶಕ್ತಃ
ಸ್ತೌಮಿ+ಏವಂ+ಏವ ಖಲು ತೇಽಪಿ ಸದಾ ಸ್ತುವಂತಃ ।
ವೇದಾಃ ಚತುರ್ಮುಖ-ಮುಖಾಶ್ಚ ಮಹಾರ್ಣವಾಂತಃ
ಕೋ ಮಜ್ಜತೋಃ ಅಣುಕುಲಾಚಲಯೋಃ ವಿಶೇಷಃ ? ॥ 8 ॥

9 किंच एषः शक्ति+अतिशयेन न ते अनुकम्प्यः
स्तोता+अपि तु स्तुतिकृतेन परिश्रमेण।
तत्र श्रमस्तु सुलभो मम मन्दबुद्धेः
इति+उद्यमोऽयं उचितः मम च+अब्जनेत्र ॥

10 न+अवेक्षसे यदि ततो भुवनानि+अमूनि
न+अलं प्रभो भवितुं एव कुतः प्रवृत्तिः ?।
एवं निसर्ग-सुहृदि त्वयि सर्व-जन्तोः
स्वामिन् ! न चित्रं इदं आश्रित-वत्सलत्वं॥१०

11 स्वाभाविक+अनवधिक+अतिशय+ईशितृत्वं
नारायण ! त्वयि न मृष्यति वैदिकः कः ?।
ब्रह्मा शिवः शतमखः परम-स्वराट् इति
एतेऽपि यस्य महिमार्णव-विप्रुषः ते ॥ ११ ॥

ಕಿಂ ಚ+ಏಷಃ ಶಕ್ತಿ+ಅತಿಶಯೇನ ನ ತೇ+ಅನುಕಂಪ್ಯಃ
ಸ್ತೋತಾ+ಅಪಿ ತು ಸ್ತುತಿಕೃತೇನ ಪರಿಶ್ರಮೇಣ ।
ತತ್ರ ಶ್ರಮಸ್ತು ಸುಲಭೋ ಮಮ ಮಂದಬುದ್ಧೇಃ
ಇತಿ+ಉದ್ಯಮೋಽಯಂ ಉಚಿತೋ ಮಮ ಚ+ಅಬ್ಜನೇತ್ರ ॥ 9 ॥

ನ+ಅವೇಕ್ಷಸೇ ಯದಿ ತತೋ ಭುವನಾನಿ+ಅಮೂನಿ
ನ+ಅಲಂ ಪ್ರಭೋ ! ಭವಿತುಂ ಏವ ; ಕುತಃ ಪ್ರವೃತ್ತಿಃ ? ।
ಏವಂ ನಿಸರ್ಗ-ಸುಹೃದಿ ತ್ವಯಿ ಸರ್ವ-ಜಂತೋಃ
ಸ್ವಾಮಿನ್ ! ನ ಚಿತ್ರಂ ಇದಂ ಆಶ್ರಿತ-ವತ್ಸಲತ್ವಂ ॥ 10 ॥

ಸ್ವಾಭಾವಿಕ+ಅನವಧಿಕ+ಅತಿಶಯ+ಈಶಿತೃತ್ವಂ
ನಾರಾಯಣ ! ತ್ವಯಿ ನ ಮೃಷ್ಯತಿ ವೈದಿಕಃ ಕಃ ? ।
ಬ್ರಹ್ಮಾ ಶಿವಃ ಶತಮುಖಃ ಪರಮ-ಸ್ವರಾಟ್ ಇತಿ
ಏತೇಽಪಿ ಯಸ್ಯ ಮಹಿಮಾರ್ಣವ ವಿಪ್ರುಷಃ ತೇ ॥ 11 ॥

12 कः श्रीः श्रियः ? परम-सत्वसमाश्रयः कः ?
कः पुण्डरीकनयनः ? पुरुषोत्तमः कः ?।
कस्य+अयुत+अयुत-शतैक-कलांशक-अंशे
विश्वं विचित्र+चिद्+अचिद्-प्रविभाग-वृत्तम् ॥

13 वेद+अपहार-गुरुपातक-दैत्य-पीडा+आदि
आपद्-विमोचन-महिष्ठ-फल-प्रदानैः।
कोऽन्यः प्रजा-पशुपती परिपाति ? कस्य
पादोदकेन स शिवः स्वशिरो-धृतेन ? ॥ १३ ॥

14 कस्य+उदरे हर-विरिञ्च-मुखः-प्रपञ्चः ?
को रक्षति+इमं ? अजनिष्ट च कस्य नाभेः ?।
क्रान्त्वा निगीर्य पुनः उद्गिरति त्वत्+अन्यः
कः ? केन वा एष परवान् इति शक्य-शङ्कः ?

ಕಃ ಶ್ರೀಃ ಶ್ರಿಯಃ ? ಪರಮ-ಸತ್ತ್ವ-ಸಮಾಶ್ರಯಃ ಕಃ ?
ಕಃ ಪುಂಡರೀಕ-ನಯನಃ ? ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ಕಃ ? ।
ಕಸ್ಯ+ಅಯುತ+ಅಯುತ-ಶತೈಕ-ಕಲಾಂಶಕ+ಅಂಶೇ
ವಿಶ್ವಂ ವಿಚಿತ್ರ+ಚಿದ್+ಅಚಿತ್-ಪ್ರವಿಭಾಗ-ವೃತ್ತಂ ? ॥ 12 ॥

ವೇದ+ಅಪಹಾರ-ಗುರುಪಾತಕ-ದೈತ್ಯಪೀಡಾ+ಆದಿ-
ಆಪದ್+ವಿಮೋಚನ-ಮಹಿಷ್ಠ ಫಲ-ಪ್ರದಾನೈಃ ।
ಕೋಽನ್ಯಃ ಪ್ರಜಾ-ಪಶುಪತೀ ಪರಿಪಾತಿ ? ಕಸ್ಯ
ಪಾದ+ಉದಕೇನ ಸ ಶಿವಃ ಸ್ವಶಿರೋ-ಧೃತೇನ ? ॥ 13 ॥

ಕಸ್ಯ+ಉದರೇ ಹರ-ವಿರಿಂಚ-ಮುಖಃ ಪ್ರಪಂಚಃ ?
ಕೋ ರಕ್ಷತಿ+ಇಮಂ ? ಅಜನಿಷ್ಟ ಚ ಕಸ್ಯ ನಾಭೇಃ ? ।
ಕ್ರಾಂತ್ವಾ ನಿಗೀರ್ಯ ಪುನಃ ಉದ್‌ಗಿರತಿ ತ್ವತ್+ಅನ್ಯಃ
ಕಃ ? ಕೇನ ವಾ+ಏಷ ಪರವಾನ್ ಇತಿ ಶಕ್ಯ-ಶಂಕಃ ? ॥ 14 ॥

15 त्वां शील-रूप-चरितैः परम-प्रकृष्ट
सत्वेन सात्विकतया प्रबलैश्च शास्त्रैः ।
प्रख्यात-दैव-परमार्थ-विदां मतैश्च
नैव+आसुर-प्रकृतयः प्रभवन्ति बोद्धुम् ॥१५॥

16 उल्लङ्घित त्रिविध सीम-समातिशायि-
सम्भावनं तव परिव्रढिम स्वभावम् ।
मायाबलेन भवताऽपि निगूह्यमानं
पश्यन्ति केचिद् अनिशं त्वदनन्य-भावाः ॥

17 यदण्डं अण्डान्तर-गोचरं च यद्
दशोत्तराणि आवरणानि यानि च ।
गुणाः प्रधानं पुरुषः परं पदं
परात्परं ब्रह्म च ते विभूतयः ॥ १७ ॥

ತ್ವಾಂ ಶೀಲ-ರೂಪ-ಚರಿತೈಃ ಪರಮ-ಪ್ರಕೃಷ್ಟ-
ಸತ್ತ್ವೇನ ಸಾತ್ತ್ವಿಕತಯಾ ಪ್ರಬಲೈಶ್ಚ ಶಾಸ್ತ್ರೈಃ ।
ಪ್ರಖ್ಯಾತ-ದೈವ-ಪರಮಾರ್ಥ-ವಿದಾಂ ಮತೈಶ್ಚ
ನ+ಏವ+ಆಸುರ-ಪ್ರಕೃತಯಃ ಪ್ರಭವನ್ತಿ ಬೋದ್ಧುಂ ॥ 15 ॥

ಉಲ್ಲಂಘಿತ-ತ್ರಿವಿಧ-ಸೀಮ-ಸಮ+ಅತಿಶಾಯಿ-
ಸಂಭಾವನಂ ತವ ಪರಿಬ್ರಢಿಮ-ಸ್ವಭಾವಂ ।
ಮಾಯಾ-ಬಲೇನ ಭವತಾಽಪಿ ನಿಗೂಹ್ಯಮಾನಂ
ಪಶ್ಯಂತಿ ಕೇಚಿದ್+ಅನಿಶಂ ತ್ವದನನ್ಯ-ಭಾವಾಃ ॥ 16 ॥

ಯದಂಡಂ+ಅಂಡಾಂತರ-ಗೋಚರಂ ಚ ಯತ್-
ದಶೋತ್ತರಾಣಿ+ಆವರಣಾನಿ ಯಾನಿ ಚ ।
ಗುಣಾಃ ಪ್ರಧಾನಂ ಪುರುಷಃ ಪರಂ ಪದಂ
ಪರಾತ್ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಚ ತೇ ವಿಭೂತಯಃ ॥ 17 ॥

18 वशी वदान्यः गुणवान् ऋजुः शुचिः
मृदुः दयालुः मधुरः स्थिरः समः ।
कृती कृतज्ञः त्वमसि स्वभावतः
समस्त-कल्याण-गुण+अमृत+उदधिः ॥१८॥

19 उपरि+उपरि अब्जभुवोऽपि पुरुषान्
प्रकल्प्य 'ते ये शतं' इति अनुक्रमात् ।
गिरः त्वदेकैक-गुणावधीप्सया
सदा स्थिताः नोद्यमतः अतिशेरते ॥ १९ ॥

20 त्वदश्रितानां जगत्+उद्भव-स्थिति
प्रणाश संसार-विमोचनादयः ।
भवन्ति लीला-विधयश्च वैदिकाः
त्वदीय-गम्भीर-मनोऽनुसारिणः ॥ २० ॥

ವಶೀ ವದಾನ್ಯಃ ಗುಣವಾನ್ ಋಜುಃ ಶುಚಿಃ
ಮೃದುಃ ದಯಾಳುಃ ಮಧುರಃ ಸ್ಥಿರಃ ಸಮಃ ।
ಕೃತೀ ಕೃತಜ್ಞಃ ತ್ವಮಸಿ ಸ್ವಭಾವತಃ
ಸಮಸ್ತ-ಕಲ್ಯಾಣ-ಗುಣ+ಅಮೃತ+ಉದಧಿಃ ॥ 18 ॥

ಉಪರ್ಯುಪರಿ+ಅಬ್ಜಭುವೋಽಪಿ ಪೂರುಷಾನ್
ಪ್ರಕಲ್ಪ್ಯ 'ತೇ ಯೇ ಶತಂ'+ಇತಿ+ಅನುಕ್ರಮಾತ್ ।
ಗಿರಃ+ತ್ವದೇಕೈಕ-ಗುಣ+ಅವಧಿ+ಈಪ್ಸಯಾ
ಸದಾ ಸ್ಥಿತಾಃ, ನೋದ್ಯಮತಃ+ಅತಿಶೇರತೇ ॥ 19 ॥

ತ್ವದಾಶ್ರಿತಾನಾಂ ಜಗದ್+ಉದ್ಭವ-ಸ್ಥಿತಿ-
ಪ್ರಣಾಶ-ಸಂಸಾರ-ವಿಮೋಚನಾದಯಃ ।
ಭವಂತಿ ಲೀಲಾವಿಧಯಶ್ಚ ವೈದಿಕಾಃ
ತ್ವದೀಯ-ಗಂಭೀರ-ಮನೋಽನುಸಾರಿಣಃ ॥ 20 ॥

21 नमो नमो वाङ्मनस+अतिभूमये
नमो नमो वाङ्मनसैक-भूमये ।
नमो नमो अनन्त-महा-विभूतये
नमो नमो अनन्त-दयैक-सिन्धवे ॥ २१ ॥

22 न धर्मनिष्ठोऽस्मि न च आत्मवेदी
न भक्तिमान्+त्वत्+चरण अरविन्दे ।
अकिञ्चनः अनन्यगतिः शरण्य !
त्वत् पादमूलं शरणं प्रपद्ये ॥ २२ ॥

23 न निन्दितं कर्म तदस्ति लोके
सहस्रशः यत् न मया व्यधायि ।
सोऽहं विपाक+अवसरे मुकुन्द !
क्रन्दामि सम्प्रति+अगतिः तव+अग्रे ॥ २३ ॥

ನಮೋ ನಮೋ ವಾಙ್+ಮನಸ+ಅತಿಭೂಮಯೇ
ನಮೋ ನಮೋ ವಾಙ್+ಮನಸೈಕ-ಭೂಮಯೇ ।
ನಮೋ ನಮೋ+ಅನಂತ-ಮಹಾ-ವಿಭೂತಯೇ
ನಮೋ ನಮೋ+ಅನಂತ-ದಯೈಕ-ಸಿಂಧವೇ ॥ 21 ॥

ನ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠೋಽಸ್ಮಿ ನ ಚ+ಆತ್ಮವೇದೀ
ನ ಭಕ್ತಿಮಾನ್+ತ್ವತ್+ಚರಣಾರವಿಂದೇ ।
ಅಕಿಂಚನಃ+ಅನನ್ಯಗತಿಃ ಶರಣ್ಯ !
ತ್ವತ್‌ಪಾದ+ಮೂಲಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ॥ 22 ॥

ನ ನಿಂದಿತಂ ಕರ್ಮ ತದಸ್ತಿ ಲೋಕೇ
ಸಹಸ್ರಶಃ ಯತ್+ನ ಮಯಾ ವ್ಯಧಾಯಿ ।
ಸೋಽಹಂ ವಿಪಾಕ+ಅವಸರೇ ಮುಕುಂದ !
ಕ್ರಂದಾಮಿ ಸಂಪ್ರತಿ+ಅಗತಿಃ+ತವ+ಅಗ್ರೇ ॥ 23 ॥

24 निमज्जतः अनन्त-भवार्णव+अन्तः
चिराय मे कूलं इव+असि लब्धः ।
त्वयाऽपि लब्धं भगवन् इदानीं
अनुत्तमं पात्रं इदं दयायाः ॥ २४ ॥

25 अभूत-पूर्वं मम भावि किं वा ?
सर्वं सहे मे सहजं हि दुःखं ।
किन्तु त्वदग्रे शरणागतानां
पराभवो नाथ ! न ते अनुरूपः ॥ २५ ॥

26 निरासकस्याऽपि न तावद् उत्सहे
महेश ! हातुं तव पाद-पङ्कजम् ।
रुषा निरस्तोऽपि शिशुः स्तनन्धयः
न जातु मातुः चरणौ जिहासति ॥ २६ ॥

ನಿಮಜ್ಜತಃ+ಅನಂತ-ಭವಾರ್ಣವ+ಅಂತಃ
ಚಿರಾಯ ಮೇ ಕೂಲಂ+ಇವ+ಅಸಿ ಲಬ್ಧಃ ।
ತ್ವಯಾಽಪಿ ಲಬ್ಧಂ ಭಗವನ್ ! +ಇದಾನೀಂ
ಅನುತ್ತಮಂ ಪಾತ್ರಂ ಇದಂ ದಯಾಯಾಃ ॥ 24 ॥

ಅಭೂತ-ಪೂರ್ವಂ ಮಮ ಭಾವಿ ಕಿಂ ವಾ ?
ಸರ್ವಂ ಸಹೇ ಮೇ ಸಹಜಂ ಹಿ ದುಃಖಂ ।
ಕಿಂತು ತ್ವದಗ್ರೇ ಶರಣಾಗತಾನಾಂ
ಪರಾಭವೋ ನಾಥ ! ನ ತೇ+ಅನುರೂಪಃ ॥ 25 ॥

ನಿರಾಸಕಸ್ಯಾಽಪಿ ನ ತಾವದ್+ಉತ್ಸಹೇ
ಮಹೇಶ ! ಹಾತುಂ ತವ ಪಾದ-ಪಂಕಜಂ ।
ರುಷಾ ನಿರಸ್ತೋಽಪಿ ಶಿಶುಃ ಸ್ತನಂಧಯಃ
ನ ಜಾತು ಮಾತುಃ+ಚರಣೌ ಜಿಹಾಸತಿ ॥ 26 ॥

27 तव+अमृत-स्यन्दिनि पाद-पङ्कजे
निवेशित+आत्मा कथं अन्यद् इच्छति ?
स्थिते अरविन्दे मकरन्द-निर्भरे
मधुव्रतो नेक्षुरकं हि वीक्षते ॥ २७ ॥

28 त्वदङ्घ्रिं उद्दिश्य कदाऽपि केनचित्
यथा तथा वाऽपि सकृत् कृतः अञ्जलिः ।
तदैव मुष्णाति अशुभानि+अशेषतः
शुभानि पुष्णाति; न जातु हीयते ॥ २८ ॥

29 उदीर्ण-संसार-दव+आशुशुक्षणिं
क्षणेन निर्वाप्य परां च निर्वृतिं ।
प्रयच्छति त्वत् चरण+अरुण+अम्बुज
द्वय+अनुराग+अमृत-सिन्धु-शीकरः ॥ २९ ॥

ತವ+ಅಮೃತ-ಸ್ಯಂದಿನಿ ಪಾದ-ಪಂಕಜೇ
ನಿವೇಶಿತ+ಆತ್ಮಾ ಕಥಂ ಅನ್ಯದ್+ಇಚ್ಛತಿ ? ।
ಸ್ಥಿತೇ+ಅರವಿಂದೇ ಮಕರಂದ-ನಿರ್ಭರೇ
ಮಧುವ್ರತೋ ನೇಕ್ಷುರಕಂ ಹಿ ವೀಕ್ಷತೇ ! ॥ 27 ॥

ತ್ವದಂಘ್ರಿಂ-ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಕದಾಽಪಿ ಕೇನಚಿದ್-
ಯಥಾ ತಥಾ ವಾಽಪಿ ಸಕೃತ್ ಕೃತಃ+ಅಂಜಲಿಃ ।
ತದೈವ ಮುಷ್ಣಾತಿ+ಅಶುಭಾನಿ+ಅಶೇಷತಃ ;
ಶುಭಾನಿ ಪುಷ್ಣಾತಿ ; ನ ಜಾತು ಹೀಯತೇ ॥ 28 ॥

ಉದೀರ್ಣ-ಸಂಸಾರ-ದವ+ಆಶುಶುಕ್ಷಣಿಂ
ಕ್ಷಣೇನ ನಿರ್ವಾಪ್ಯ ಪರಾಂ ಚ ನಿರ್ವೃತಿಂ ।
ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ತ್ವತ್+ಚರಣ+ಅರುಣ+ಅಂಬುಜ-
ದ್ವಯ+ಅನುರಾಗ+ಅಮೃತ-ಸಿಂಧು ಶೀಕರಃ ॥ 29 ॥

*

30 विलास-विक्रान्त-पर+अवर+आलयं
नमस्यद् आर्ति क्षपते कृतक्षणम् ।
धनं मदीयं तव पाद-पङ्कजं
कदा नु साक्षात् करवाणि चक्षुषा ? ॥ ३० ॥

31 कदा पुनः शङ्ख-रथाङ्ग कल्पक
ध्वज+अरविन्द अङ्कुश-वज्र-लाञ्छनं ।
त्रिविक्रम ! त्वत् चरण+अम्बुज-द्वयं
मदीय-मूर्धानं अलंकरिष्यति ? ॥ ३१ ॥

32 विराजमान+उज्वल-पीतवाससं
स्मित अतसी-सून-सम+अमलच्छविं ।
निमग्न-नाभिं तनु-मध्यं उन्नतं
विशाल-वक्षःस्थल-शोभि-लक्षणं ॥ ३२ ॥

ವಿಲಾಸ-ವಿಕ್ರಾಂತ-ಪರ+ಅವರ+ಆಲಯಂ
ನಮಸ್ಯತ್+ಆರ್ತಿಕ್ಷಪಣೇ ಕೃತಕ್ಷಣಂ ।
ಧನಂ ಮದೀಯಂ ತವ ಪಾದ-ಪಂಕಜಂ
ಕದಾ ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕರವಾಣಿ ಚಕ್ಷುಷಾ ? ॥ 30 ॥

ಕದಾ ಪುನಃ ಶಂಖ-ರಥಾಂಗ-ಕಲ್ಪಕ-
ಧ್ವಜ+ಅರವಿಂದ+ಅಂಕುಶ-ವಜ್ರ-ಲಾಂಛನಂ ।
ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ! ತ್ವತ್+ಚರಣಾಂಬುಜ-ದ್ವಯಂ
ಮದೀಯ-ಮೂರ್ಧಾನಂ ಅಲಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ ? ॥ 31 ॥

ವಿರಾಜಮಾನ+ಉಜ್ವಲ-ಪೀತ-ವಾಸಸಂ
ಸ್ಮಿತ+ಅತಸೀ-ಸೂನ ಸಮ+ಅಮಲಚ್ಛವಿಂ ।
ನಿಮಗ್ನ ನಾಭಿಂ ತನುಮಧ್ಯಂ+ಉನ್ನತಂ
ವಿಶಾಲ-ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲ-ಶೋಭಿ-ಲಕ್ಷಣಂ ॥ 32 ॥

33 चकासतं ज्याकिण-कर्कशैः शुभैः
चतुर्भिः आजानु-विलम्बिभिः भुजैः ।
प्रिया + अवतंस + उत्पल-कर्ण-भूषण
श्लथ + अलक + आबन्ध-विमर्द-शंसिभिः ॥३३॥

34 उदग्र-पीनांस-विलम्बि-कुण्डल-
अलकावली-बन्धुर कम्बु-कन्धरं ।
मुखश्रिया न्यक्कृत-पूर्ण-निर्मल
अमृतांशु + बिम्ब-अम्बुरुह + उज्वल-श्रियं ॥३४॥

35 प्रबुद्ध-मुग्ध + अम्बुज-चारु लोचनं
सविभ्रम भ्रूलतं उज्वल + अधरं ।
शुचिस्मितं कोमल-गण्डं उन्नसं
ललाट-पर्यन्त-विलम्बित + अलकं ॥३५॥

ಚಕಾಸತಂ ಜ್ಯಾಕಿಣ-ಕರ್ಕಶೈಃ ಶುಭೈಃ
ಚತುರ್ಭಿಃ+ಆಜಾನು-ವಿಲಂಬಿಭಿಃ+ಭುಜೈಃ ।
ಪ್ರಿಯಾ+ಅವತಂಸ+ಉತ್ಪಲ-ಕರ್ಣ-ಭೂಷಣ-
ಶ್ಲಥ+ಅಲಕ+ಆಬಂಧ-ವಿಮರ್ದ-ಶಂಸಿಭಿಃ ॥ 33 ॥

ಉದಗ್ರ-ಪೀನಾಂಸ-ವಿಲಂಬಿ-ಕುಂಡಲ+
ಅಲಕಾವಳೀ-ಬಂಧುರ-ಕಂಬು-ಕಂಧರಂ ।
ಮುಖಶ್ರಿಯಾ ನ್ಯಕ್ಕೃತ-ಪೂರ್ಣ-ನಿರ್ಮಲ+
ಅಮೃತಾಂಶು-ಬಿಂಬ+ಅಂಬುರುಹ+ಉಜ್ವಲ-ಶ್ರಿಯಂ ॥ 34 ॥

ಪ್ರಬುದ್ಧ-ಮುಗ್ಧ+ಅಂಬುಜ-ಚಾರು-ಲೋಚನಂ
ಸವಿಭ್ರಮ-ಭ್ರೂಲತಂ-ಉಜ್ವಲ+ಅಧರಂ ।
ಶುಚಿಸ್ಮಿತಂ ಕೋಮಲ-ಗಂಡಂ+ಉನ್ನಸಂ
ಲಲಾಟ-ಪರ್ಯಂತ-ವಿಲಂಬಿತ+ಅಲಕಂ ॥ 35 ॥

36 स्फुरत् किरीट+अङ्गद-हार-कण्ठिका
मणीन्द्र-काञ्चीगुण नूपुरादिभिः ।
रथाङ्ग-शङ्ख+असि-गदा-धनुर्वरैः
लसत् तुलस्या वनमालया+उज्वलं ॥ ३६ ॥

37 चकर्थ यस्या भवनं भुजान्तरं
तव प्रियं धाम यदीय-जन्मभूः ।
जगत् समस्तं यदपाङ्ग · संश्रयं
यदर्थं अम्भोधिः+अमन्थि+अबन्धि च ॥३७॥

38 स्ववैश्वरूप्येण सदा+अनुभूतया
अपि+अपूर्ववद् विस्मयं आदधानया ।
गुणेन रूपेण विलास-चेष्टितैः
सदा तवैव+उचितया तव श्रिया ॥ ३८ ॥

ಸ್ಫುರತ್-ಕಿರೀಟ+ಅಂಗದ-ಹಾರ-ಕಂಠಿಕಾ-
ಮಣೀಂದ್ರ-ಕಾಂಚೀ-ಗುಣ-ನೂಪುರಾದಿಭಿಃ ।
ರಥಾಂಗ-ಶಂಖ+ಅಸಿ-ಗದಾ-ಧನುರ್ವರೈಃ
ಲಸತ್+ತುಳಸ್ಯಾ ವನಮಾಲಯಾ+ಉಜ್ವಲಂ ॥ 36 ॥

ಚಕರ್ಥ ಯಸ್ಯಾ ಭವನಂ ಭುಜಾಂತರಂ
ತವ ಪ್ರಿಯಂ ಧಾಮ ಯದೀಯ-ಜನ್ಮಭೂಃ ।
ಜಗತ್ ಸಮಸ್ತಂ ಯದಪಾಂಗ-ಸಂಶ್ರಯಂ
ಯದರ್ಥಂ+ಅಂಭೋಧಿಃ+ಅಮಂಥಿ+ಅಬಂಧಿ ಚ ॥ 37 ॥

ಸ್ವ ವೈಶ್ವರೂಪ್ಯೇಣ ಸದಾ+ಅನುಭೂತಯಾ+
ಅಪಿ+ಅಪೂರ್ವವದ್+ವಿಸ್ಮಯಂ+ಆದಧಾನಯಾ ।
ಗುಣೇನ ರೂಪೇಣ ವಿಲಾಸ-ಚೇಷ್ಟಿತೈಃ
ಸದಾ ತವೈವ+ಉಚಿತಯಾ ತವ ಶ್ರಿಯಾ ॥ 38 ॥

39 तया सह+आसीनं अनन्त-भोगिनि
प्रकृष्ट-विज्ञान-बलैक-धामनि ।
फणामणि-व्रात-मयूख-मण्डल-
प्रकाशमानोदर-दिव्य-धामनि ॥ ३९ ॥

40 निवास-शय्या+आसन-पादुका+अंशुक
उपधान-वर्ष+आतप-वारणादिभिः ।
शरीरभेदैः तव शेषतां गतैः
यथोचितं 'शेष' इतीरिते जनैः ॥ ४० ॥

41 दासः सखा वाहनं आसनं ध्वजः
यस्ते वितानं व्यजनं त्रयीमयः ।
उपस्थितं तेन पुरो गरुत्मता
त्वदङ्घ्रि-सम्मर्द-किणाङ्क-शोभिना ॥ ४१ ॥

ತಯಾ ಸಹ+ಆಸೀನಂ+ಅನಂತ-ಭೋಗಿನಿ
ಪ್ರಕೃಷ್ಟ-ವಿಜ್ಞಾನ-ಬಲೈಕ-ಧಾಮನಿ ।
ಫಣಾಮಣಿ-ವ್ರಾತ-ಮಯೂಖ-ಮಂಡಲ-
ಪ್ರಕಾಶಮಾನೋದರ-ದಿವ್ಯ-ಧಾಮನಿ ॥ 39 ॥

ನಿವಾಸ-ಶಯ್ಯಾ+ಆಸನ-ಪಾದುಕಾ+ಅಂಶುಕ+
ಉಪಧಾನ-ವರ್ಷ-ಆತಪ-ವಾರಣಾದಿಭಿಃ ।
ಶರೀರ-ಭೇದೈಃ+ತವ ಶೇಷತಾಂ ಗತೈಃ
ಯಥೋಚಿತಂ ‘ಶೇಷ’ ಇತೀರಿತೇ ಜನೈಃ ॥ 40 ॥

ದಾಸಃ ಸಖಾ ವಾಹನಂ+ಆಸನಂ ಧ್ವಜಃ
ಯಸ್ತೇ ವಿತಾನಂ ವ್ಯಜನಂ ತ್ರಯೀಮಯಃ ।
ಉಪಸ್ಥಿತಂ ತೇನ ಪುರೋ ಗರುತ್ಮತಾ
ತ್ವದಂಘ್ರಿ-ಸಂಮರ್ದ-ಕಿಣಾಂಕ-ಶೋಭಿನಾ ॥ 41 ॥

42 त्वदीय-भुक्तोज्झित-शेष-भोजिना
त्वया निसृष्ट+आत्म-भरेण यद्यथा।
प्रियेण सेनापतिना न्यवेदि तत्
तथा+अनुजानन्तं उदार-वीक्षणैः ॥ ४२ ॥

43 हत+अखिल-क्लेश-मलैः स्वभावतः
त्वद् आनुकूल्य+एकरसैः तवोचितैः।
गृहीत-तत्तत् परिचार-साधनैः
निषेव्यमाणं सचिवैः+यथोचितं ॥ ४३ ॥

44 अपूर्व-नाना-रस-भाव-निर्भर
प्रबुद्धया मुग्ध विदग्ध लीलया।
क्षणाणुवत् क्षिप्त-परादि-कालया
प्रहर्षयन्तं महिषीं महाभुजम् ॥ ४४ ॥

ತ್ವದೀಯ-ಭುಕ್ತೋಜ್ಝಿತ-ಶೇಷ-ಭೋಜಿನಾ
ತ್ವಯಾ ನಿಸೃಷ್ಟ+ಆತ್ಮಭರೇಣ ಯದ್ ಯಥಾ ।
ಪ್ರಿಯೇಣ ಸೇನಾಪತಿನಾ ನ್ಯವೇದಿ ತತ್+
ತಥಾ+ಅನುಜಾನಂತಂ+ಉದಾರ-ವೀಕ್ಷಣೈಃ ॥ 42 ॥

ಹತ+ಅಖಿಲ-ಕ್ಲೇಶ-ಮಲೈಃ ಸ್ವಭಾವತಃ
ತ್ವದ್+ಆನುಕೂಲ್ಯ+ಏಕರಸೈಃ+ತವೋಚಿತೈಃ ।
ಗೃಹೀತ-ತತ್ತತ್+ಪರಿಚಾರ-ಸಾಧನೈಃ
ನಿಷೇವ್ಯಮಾಣಂ ಸಚಿವೈಃ+ಯಥೋಚಿತಂ ॥ 43 ॥

ಅಪೂರ್ವ-ನಾನಾ-ರಸ-ಭಾವ-ನಿರ್ಭರ-
ಪ್ರಬುದ್ಧಯಾ-ಮುಗ್ಧ-ವಿದಗ್ಧ-ಲೀಲಯಾ ।
ಕ್ಷಣಾಣುವತ್ ಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಾದಿ-ಕಾಲಯಾ
ಪ್ರಹರ್ಷಯಂತಂ ಮಹಿಷೀಂ ಮಹಾಭುಜಂ ॥ 44 ॥

45 अचिन्त्य-दिव्य+अद्भुत-नित्य-यौवन
स्वभाव-लावण्यमय+अमृतोदधिं ।
श्रियः श्रियं भक्तजनैक-जीवितं
समर्थं आपत्सखं अर्थिकल्पकम् ॥ ४५ ॥

46 भवन्तं+एव+अनुचरन् निरन्तरं
प्रशान्त-निश्शेष-मनोरथान्तरः ।
कदा+अहं ऐकान्तिक-नित्य-किङ्करः
प्रहर्षयिष्यामि सनाथ-जीवितः ? ॥ ४६ ॥

47 धिग् अशुचिं अविनीतं निर्भयं मां अलज्जं
परमपुरुष ! योऽहं योगि-वर्य-अग्रगण्यैः ।
विधि-शिव-सनकाद्यैः ध्यातुं अत्यन्तदूरं
तव परिजन-भावं कामये कामवृत्तः ॥ ४७ ॥

ಅಚಿಂತ್ಯ-ದಿವ್ಯ+ಅದ್ಭುತ-ನಿತ್ಯ ಯೌವನ-
ಸ್ವಭಾವ-ಲಾವಣ್ಯ-ಮಯ+ಅಮೃತೋದಧಿಂ ।
ಶ್ರಿಯಃ ಶ್ರಿಯಂ ಭಕ್ತಜನೈಕ-ಜೀವಿತಂ
ಸಮರ್ಥಂ+ಆಪತ್ಸಖಂ+ಅರ್ಥಿಕಲ್ಪಕಂ ॥ 45 ॥

ಭವಂತಮೇವ+ಅನುಚರನ್ ನಿರಂತರಂ
ಪ್ರಶಾಂತ-ನಿಶ್ಶೇಷ-ಮನೋರಥಾಂತರಃ ।
ಕದಾ+ಅಹಂ+ಐಕಾನ್ತಿಕ-ನಿತ್ಯ ಕಿಂಕರಃ
ಪ್ರಹರ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಸನಾಥ-ಜೀವಿತಃ ? ॥ 46 ॥

ಧಿಗ್+ಅಶುಚಿಂ+ಅವಿನೀತಂ ನಿರ್ಭಯಂ ಮಾಂ+ಅಲಜ್ಜಂ
ಪರಮಪುರುಷ ! ಯೋಽಹಂ ಯೋಗಿ-ವರ್ಯ+ಅಗ್ರಗಣ್ಯೈಃ ।
ವಿಧಿ-ಶಿವ-ಸನಕಾದ್ಯೈಃ+ಧ್ಯಾತುಂ+ಅತ್ಯಂತ-ದೂರಂ
ತವ ಪರಿಜನ ಭಾವಂ ಕಾಮಯೇ ಕಾಮವೃತ್ತಃ ॥ 47 ॥

48 अपराध-सहस्र-भाजनं
पतितं भीम-भवार्णवोदरे ।
अगतिं शरणागतं हरे !
कृपया केवलं आत्मसात् कुरु ॥ ४८ ॥

49 अविवेक-घनान्ध दिङ्मुखे
बहुधा सन्तत-दुःख-वर्षिणि ।
भगवन् ! भव-दुर्दिने पथः
स्खलितं मां अवलोकय+अच्युत ! ॥ ४९ ॥

50 न मृषा परमार्थं एव+मे
शृणु विज्ञापनं एकं अग्रतः ।
यदि मे न दयिष्यसे ततः
दयनीयः तव नाथ ! दुर्लभः ॥ ५० ॥

ಅಪರಾಧ-ಸಹಸ್ರ-ಭಾಜನಂ
ಪತಿತಂ ಭೀಮ-ಭವಾರ್ಣವೋದರೇ ।
ಅಗತಿಂ ಶರಣಾಗತಂ ಹರೇ !
ಕೃಪಯಾ ಕೇವಲಂ ಆತ್ಮಸಾತ್+ಕುರು ॥ 48 ॥

ಅವಿವೇಕ-ಘನಾಂಧ-ದಿಙ್ಮುಖೇ
ಬಹುಧಾ ಸಂತತ-ದುಃಖ-ವರ್ಷಿಣಿ ।
ಭಗವನ್ ! ಭವ-ದುರ್ದಿನೇ ಪಥಃ+ -
ಸ್ಖಲಿತಂ ಮಾಂ+ಅವಲೋಕಯ+ಅಚ್ಯುತ ! ॥ 49 ॥

ನ ಮೃಷಾ ಪರಮಾರ್ಥಂ+ಏವ ಮೇ
ಶೃಣು ವಿಜ್ಞಾಪನಂ+ಏಕಂ+ಅಗ್ರತಃ ।
ಯದಿ ಮೇ ನ ದಯಿಷ್ಯಸೇ ತತಃ
ದಯನೀಯಃ+ತವ ನಾಥ ! ದುರ್ಲಭಃ ॥ 50 ॥

51 तदहं त्वदृते न नाथवान् ।
मदृते त्वं दयनीयवान् न च ।
विधिनिर्मितं एतद्+अन्वयं
भगवन् ! पालय; मा स्म जीहपः ॥५१॥

52 वपुरादिषु योऽपि कोऽपि वा
गुणतोऽसानि यथा तथाविधः ।
तदयं तव पाद-पद्मयोः
अहं अद्यैव मया समर्पितः ॥ ५२ ॥

53 मम नाथ । यदस्ति योऽस्मि+अहं
सकलं तद्धि तवैव माधव ! ।
नियत-स्वं इति प्रबुद्ध-धीः
अथवा किं नु समर्पयामि ते ? ॥ ५३ ।

ತದಹಂ ತ್ವದೃತೇ ನ ನಾಥವಾನ್
ಮದೃತೇ ತ್ವಂ ದಯನೀಯವಾನ್ ನ ಚ ।
ವಿಧಿನಿರ್ಮಿತಂ ಏತದನ್ವಯಂ
ಭಗವನ್ ! ಪಾಲಯ ; ಮಾ ಸ್ಮ ಜೀಹಪಃ ॥ 51 ॥

ವಪುರಾದಿಷು ಯೋಽಪಿ ಕೋಽಪಿ ವಾ
ಗುಣತೋಽಸಾನಿ ಯಥಾ ತಥಾವಿಧಃ ।
ತದಯಂ ತವ ಪಾದ-ಪದ್ಮಯೋಃ
ಅಹಂ ಅದ್ಯೈವ ಮಯಾ ಸಮರ್ಪಿತಃ ॥ 52 ॥

ಮಮ ನಾಥ ! ಯದಸ್ತಿ ಯೋಽಸ್ಮಿ+ಅಹಂ
ಸಕಲಂ ತದ್ಧಿ ತವೈವ ಮಾಧವ ! ।
ನಿಯತ-ಸ್ವಂ+ಇತಿ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಧೀಃ
ಅಥವಾ ಕಿಂನು ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ತೇ ? ॥ 53 ॥

*

54 अवबोधितवान् इमां यथा
मयि नित्यां भवदीयतां स्वयं ।
कृपया एवं + अनन्य-भोग्यतां
भगवन् ! भक्तिमपि प्रयच्छ मे ॥ ५४ ॥

55 तव दास्य-सुखैक-सङ्गिनां
भवनेषु + अस्तु + अपि कीटजन्म मे ।
इतर + आवसथेषु मा स्म भूत्
अपि मे जन्म चतुर्मुखात्मना ॥ ५५ ॥

56 सकृत त्वदाकार-विलोकन + आशया
तृणीकृत + अनुत्तम भुक्ति-मुक्तिभिः ।
महात्मभिः मां अवलोक्यतां नय
क्षणेऽपि ते यद्विरहः + अति-दुस्सहः ॥ ५६ ॥

ಅವಬೋಧಿತವಾನ್ ಇಮಾಂ ಯಥಾ
ಮಯಿ ನಿತ್ಯಾಂ ಭವದೀಯತಾಂ ಸ್ವಯಂ ।
ಕೃಪಯಾ+ಏವಂ ಅನನ್ಯ-ಭೋಗ್ಯತಾಂ
ಭಗವನ್ ! ಭಕ್ತಿಂ ಅಪಿ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ॥ 54 ॥

ತವ ದಾಸ್ಯ-ಸುಖೈಕ-ಸಂಗಿನಾಂ
ಭವನೇಷು+ಅಸ್ತು+ಅಪಿ ಕೀಟಜನ್ಮ ಮೇ ।
ಇತರ+ಆವಸಥೇಷು ಮಾ ಸ್ಮ ಭೂತ್
ಅಪಿ ಮೇ ಜನ್ಮ ಚತುರ್ಮುಖಾತ್ಮನಾ ॥ 55 ॥

ಸಕೃತ್ ತ್ವದಾಕಾರ ವಿಲೋಕನ+ಆಶಯಾ
ತೃಣೀಕೃತ+ಅನುತ್ತಮ-ಭುಕ್ತಿ-ಮುಕ್ತಿಭಿಃ ।
ಮಹಾತ್ಮಭಿಃ+ಮಾಂ+ಅವಲೋಕ್ಯತಾಂ ನಯ
ಕ್ಷಣೇಽಪಿ ತೇ ಯದ್ವಿರಹಃ+ಅತಿ-ದುಸ್ಸಹಃ ॥ 56 ॥

57 न देहं न प्राणान् न च सुखं अशेष+अभिलषितं
न च+आत्मानं न+अन्यत् किमपि तव शेषत्व-
विभवात् ।
बहिर्भूतं नाथ ! क्षणं+अपि सहे यातु शतधा
विनाशं तत् सत्यं मधुमथन ! विज्ञापनं इदं ॥

58 दुरन्तस्य+अनादेः अपरिहरणीयस्य महतः
निहीनाचारः अहं, नृपशुः, अशुभस्य
आस्पदं+अपि ।
दयासिन्धो ! बन्धो ! निरवधिक-वात्सल्य-जलधे !
तव स्मारं स्मारं गुणगणं इति इच्छामि गतभीः ॥

59 अनिच्छन्+अपि+एवं यदिपुनः इति+इच्छन्
इव रजस्-
तमश्छन्नः छद्म-स्तुति-वचन-भङ्गीं-अरचयं ।
तथाऽपि+इत्थं रूपं वचनं अवलम्ब्याऽपि कृपया
त्वमेव+एवं भूतं धरणिधर ! मे शिक्षय मनः ॥

ನ ದೇಹಂ ನ ಪ್ರಾಣಾನ್ ನ ಚ ಸುಖಂ ಅಶೇಷ+ಅಭಿಲಷಿತಂ
ನ ಚ+ಆತ್ಮಾನಂ ನ+ಅನ್ಯತ್ ಕಿಮಪಿ ತವ ಶೇಷತ್ವ-ವಿಭವಾತ್ ।
ಬಹಿರ್ಭೂತಂ ನಾಥ! ಕ್ಷಣಮಪಿ ಸಹೇ ಯಾತು ಶತಧಾ
ವಿನಾಶಂ ತತ್ ಸತ್ಯಂ ಮಧುಮಥನ! ವಿಜ್ಞಾಪನಂ ಇದಂ ॥ 57 ॥

ದುರಂತಸ್ಯ+ಅನಾದೇಃ+ಅಪರಿಹರಣೀಯಸ್ಯ ಮಹತಃ
ನಿಹೀನಾಚಾರಃ+ಅಹಂ, ನೃಪಶುಃ,+ಅಶುಭಸ್ಯ+ಆಸ್ಪದಮಪಿ ।
ದಯಾಸಿಂಧೋ! ಬಂಧೋ! ನಿರವಧಿಕ-ವಾತ್ಸಲ್ಯ-ಜಲಧೇ!
ತವ ಸ್ಮಾರಂ ಸ್ಮಾರಂ ಗುಣಗಣಂ+ಇತಿ+ಇಚ್ಛಾಮಿ ಗತಭೀಃ ॥ 58 ॥

ಅನಿಚ್ಛನ್+ಅಪಿ+ಏವಂ ಯದಿಪುನಃ+ಇತಿ+ಇಚ್ಛನ್ ಇವ ರಜಸ್+
ತಮಶ್ಛನ್ನಃ+ಛದ್ಮ-ಸ್ತುತಿ-ವಚನ-ಭಂಗೀಂ+ಅರಚಯಂ ।
ತಥಾಽಪಿ+ಇತ್ಥಂ ರೂಪಂ ವಚನಂ+ಅವಲಂಬ್ಯಾಽಪಿ ಕೃಪಯಾ
ತ್ವಮೇವ+ಏವಂಭೂತಂ ಧರಣಿಧರ! ಮೇ ಶಿಕ್ಷಯ ಮನಃ ॥ 59 ॥

60 पिता त्वं माता त्वं दयित-तनयः त्वं प्रियसुहृत्
त्वमेव, त्वं मित्रं, गुरुः+असि, गतिः+च+
असि जगतां ।
त्वदीयः, त्वद् भृत्यः, तव परिजनः त्वद् गतिः अहं
प्रपन्नः+च एवं सति+अहमपि तवैव+अस्मि हि
भरः ॥

61 जनित्वा+अहं वंशे महति जगति ख्यातयशसां
शुचीनां युक्तानां गुण-पुरुष-तत्व-स्थिति-विदां
निसर्गात्+एव त्वच्चरण-कमल+एकान्त-मनसां
अधोऽधः पापात्मा शरणद ! निमज्जामि तमसि ॥

62 अमर्यादः, क्षुद्रः+चलमतिः, असूया-प्रसव-भूः
कृतघ्नः, दुर्मानी, स्मरपरवशः वञ्चनपरः ।
नृशंसः पापिष्ठः, कथमहं इतो दुःख-जलधेः
अपारात्+उत्तीर्णः तव परिचरेयं चरणयोः ॥६२॥

ಪಿತಾ ತ್ವಂ, ಮಾತಾ ತ್ವಂ, ದಯಿತ-ತನಯಃ ತ್ವಂ, ಪ್ರಿಯಸುಹೃತ್
ತ್ವಮೇವ, ತ್ವಂ ಮಿತ್ರಂ, ಗುರುರಸಿ, ಗತಿಃ+ಚ+ಅಸಿ ಜಗತಾಂ ।
ತ್ವದೀಯಃ,+ತ್ವದ್ ಭೃತ್ಯಃ, ತವ ಪರಿಜನಃ, ತ್ವದ್+ಗತಿರಹಂ,
ಪ್ರಪನ್ನಃ+ಚ+ಏವಂ ಸತಿ+ಅಹಮಪಿ ತವೈವ+ಅಸ್ಮಿ
ಹಿ ಭರಃ ॥ 60 ॥

ಜನಿತ್ವಾ+ಅಹಂ ವಂಶೇ ಮಹತಿ ಜಗತಿ ಖ್ಯಾತಯಶಸಾಂ
ಶುಚೀನಾಂ ಯುಕ್ತಾನಾಂ ಗುಣ-ಪುರುಷ-ತತ್ತ್ವ-ಸ್ಥಿತಿ-ವಿದಾಂ ।
ನಿಸರ್ಗಾತ್+ಏವ ತ್ವಚ್ಚರಣ-ಕಮಲ+ಏಕಾಂತ-ಮನಸಾಂ
ಅಧೋಽಧಃ ಪಾಪಾತ್ಮಾ ಶರಣದ! ನಿಮಜ್ಜಾಮಿ ತಮಸಿ ॥ 61 ॥

ಅಮರ್ಯಾದಃ, ಕ್ಷುದ್ರಃ,+ಚಲಮತಿಃ, ಅಸೂಯಾ-ಪ್ರಸವ-ಭೂಃ
ಕೃತಘ್ನಃ, ದುರ್ಮಾನೀ, ಸ್ಮರಪರವಶಃ, ವಂಚನಪರಃ ।
ನೃಶಂಸಃ, ಪಾಪಿಷ್ಠಃ, ಕಥಮಹಂ+ಇತೋ ದುಃಖ-ಜಲಧೇಃ
ಅಪಾರಾತ್+ಉತ್ತೀರ್ಣಃ+ತವ ಪರಿಚರೇಯಂ ಚರಣಯೋಃ ॥62॥

63 रघुवर ! यदभूः+त्वं तादृशो वायसस्य
प्रणत इति दयालुः+यच्च चैद्यस्य कृष्ण ! ।
प्रतिभवं+अपराद्धुः मुग्ध-सायुज्यदः-अभूः
वद किं+अपदं+आगः तस्य ते+अस्ति क्षमायाः?॥

64 ननु प्रपन्नः सकृद्+एव नाथ !
तवाहं+अस्मि+इति च याचमानः ।
तव+अनुकम्प्यः स्मरतः प्रतिज्ञां
मदेकवर्जं किमिदं व्रतं ते ? ॥ ६४ ॥

65 अकृत्रिम-त्वच्चरणारविन्द-
प्रेम-प्रकर्ष+अवधिं आत्मवन्तं ।
पितामहं नाथमुनिं विलोक्य
प्रसीद मद्वृत्तं+अचिन्तयित्वा ॥ ६५ ॥

ರಘುವರ ! ಯದಭೂಃ+ತ್ವಂ ತಾದೃಶೋ ವಾಯಸಸ್ಯ
ಪ್ರಣತ ಇತಿ ದಯಾಳುಃ+ಯಚ್ಚ ಚೈದ್ಯಸ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ! ।
ಪ್ರತಿಭವಂ+ಅಪರಾದ್ಧುಃ+ಮುಗ್ಧ-ಸಾಯುಜ್ಯದಃ+ಅಭೂಃ
ವದ, 'ಕಿಂ+ಅಪದಂ+ಆಗಃ+ತಸ್ಯ ತೇ+ಅಸ್ತಿ ಕ್ಷಮಾಯಾಃ' ?॥63॥

ನನು ಪ್ರಪನ್ನಃ+ಸಕೃದೇವ ನಾಥ !
ತವಾಹಂ+ಅಸ್ಮಿ+ಇತಿ ಚ ಯಾಚಮಾನಃ ।
ತವ+ಅನುಕಂಪ್ಯಃ+ಸ್ಮರತಃ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಂ
ಮದೇಕವರ್ಜಂ ಕಿಮಿದಂ ವ್ರತಂ ತೇ? ॥ 64 ॥

ಅಕೃತ್ರಿಮ-ತ್ವಚ್ಚರಣಾರವಿಂದ-
ಪ್ರೇಮ-ಪ್ರಕರ್ಷ+ಅವಧಿಂ+ಆತ್ಮವಂತಂ ।
ಪಿತಾಮಹಂ ನಾಥಮುನಿಂ ವಿಲೋಕ್ಯ
ಪ್ರಸೀದ ಮದ್ವೃತ್ತಂ+ಅಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ॥ 65 ॥

यत्+पदाम्भोरुह-ध्यान-विध्वस्त+अशेष-कल्मषः ।
वस्तुतां+उपयातः+अहं यामुनेयं नमामि तम् ॥

इति किल निगमान्त-भागधेय
स्तुति-परिवाह-समीक्षया प्रपत्त्या ।
अलभत परमं पदं मुरारेः
अनघ-मनोरथ एष यामुनेयः ॥

॥ लक्ष्मीनरसिंह परब्रह्मणे नमः ॥

ಯತ್ + ಪದಾಂಭೋರುಹ-ಧ್ಯಾನ-ವಿಧ್ವಸ್ತ + ಅಶೇಷ-ಕಲ್ಮಷಃ ।
ವಸ್ತುತಾಂ + ಉಪಯಾತಃ + ಅಹಂ ಯಾಮುನೇಯಂ ನಮಾಮಿ ತಂ॥

ಇತಿ ಕಿಲ ನಿಗಮಾಂತ-ಭಾಗಧೇಯ-
ಸ್ತುತಿ-ಪರಿವಾಹ-ಸಮೀಕ್ಷಯಾ ಪ್ರಪತ್ತ್ಯಾ ।
ಅಲಭತ ಪರಮಂ ಪದಂ ಮುರಾರೇಃ +
ಅನಘ-ಮನೋರಥ ಏಷ ಯಾಮುನೇಯಃ ॥

॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ ॥

कान्तास्तोत्रम्

नमो नमो यामुनाय यामुनाय नमो नमः ।
नमो नमो यामुनाय यामुनाय नमो नमः ॥

1. कान्तस्ते पुरुषोत्तमः फणिपतिः शय्या+आसनं वाहनम्
वेदात्मा विहगेश्वरो, यवनिका माया जगन्मोहिनी ।
ब्रह्म+ईशादि सुरव्रजः सदयितः त्वद्दास-दासीगणः
'श्री' रित्येव च नाम ते, भगवति! ब्रूमः कथं
त्वां वयम् ॥ १ ॥

2. यस्यास्ते महिमानं आत्मन इव त्वद्वल्लभोऽपि प्रभुः
नालं मातुं इयत्तया निरवधिं नित्यानुकूलं स्वतः ।
तां त्वां दास इति, प्रपन्न इति च स्तोष्याम्यहं निर्भयः
लोकैकेश्वरि लोकनाथ दयिते दान्ते दयां
ते विदन् ॥ २ ॥

ಕಾಂತಾಸ್ತೋತ್ರಂ

ನಮೋ ನಮೋ ಯಾಮುನಾಯ ಯಾಮುನಾಯ ನಮೋ ನಮಃ
ನಮೋ ನಮೋ ಯಾಮುನಾಯ ಯಾಮುನಾಯ ನಮೋ ನಮಃ

ಕಾನ್ತಸ್ತೇ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ಫಣಿಪತಿಃ ಶಯ್ಯಾ+
ಆಸನಂ ವಾಹನಂ
ವೇದಾತ್ಮಾ ವಿಹಗೇಶ್ವರೋ, ಯವನಿಕಾ ಮಾಯಾ ಜಗನ್ಮೋಹಿನೀ
ಬ್ರಹ್ಮ+ಈಶಾದಿ ಸುರವ್ರಜಃ ಸದಯಿತಃ ತ್ವದ್ದಾಸ–ದಾಸೀಗಣಃ
'ಶ್ರೀ' ರಿತ್ಯೇವ ಚ ನಾಮ ತೇ, ಭಗವತಿ! ಬ್ರೂಮಃ ಕಥಂ
ತ್ವಾಂ ವಯಂ॥ 1 ॥

ಯಸ್ಯಾಸ್ತೇ ಮಹಿಮಾನಂ ಆತ್ಮನ ಇವ, ತ್ವದ್ವಲ್ಲಭೋಽಪಿ ಪ್ರಭುಃ
ನಾಲಂ ಮಾತುಂ ಇಯತ್ತಯಾ ನಿರವಧಿಂ ನಿತ್ಯಾನುಕೂಲಂ ಸ್ವತಃ
ತಾಂ ತ್ವಾಂ ದಾಸ ಇತಿ, ಪ್ರಪನ್ನ ಇತಿ ಚ ಸ್ತೋಷ್ಯಾಮ್ಯಹಂ
ನಿರ್ಭಯಃ

ಲೋಕೈಕೇಶ್ವರಿ ಲೋಕನಾಥ ದಯಿತೇ ದಾಂತೇ
ದಯಾಂ ತೇ ವಿದನ್ ॥ 2 ॥

3. ईषत्–त्वत्करुणा निरीक्षणसुधा–सन्धुक्षणात् रक्ष्यते
नष्टं प्राक् तदलाभतः, त्रिभुवनं संप्रति+अनन्तोदयम् ।
श्रेयो न हि+अरविन्दलोचन–मनःकान्ता–
प्रसादात्+ऋते
संसृति+अक्षर–वैष्णवाध्व+सुनृणां संभाव्यते
कर्हिचित् ॥ ३ ॥

4. शान्तानन्त–महाविभूति–परमं यद् ब्रह्मरूपं हरेः ।
मूर्तं ब्रह्म ततोऽपि तत् प्रियतरं रूपं यत्+अत्यद्भुतम् ।
यानि+अन्यानि यथासुखं विहरतो रूपाणि सर्वाणि तानि
आहुः स्वैः+अनुरूप–रूप–विभवैः गाढोप–
गूढानि ते ॥ ४ ॥

—श्रियै नमः—

ಈಷತ್–ತ್ವತ್ಕರುಣಾ–ನಿರೀಕ್ಷಣಸುಧಾ–ಸಂಧುಕ್ಷಣಾತ್ ರಕ್ಷ್ಯತೇ
ನಷ್ಟಂ ಪ್ರಾಕ್ ತದಲಾಭತಃ, ತ್ರಿಭುವನಂ ಸಂಪ್ರತಿ+
ಅನಂತೋದಯಂ ।
ಶ್ರೇಯೋ ನ ಹಿ+ಅರವಿಂದಲೋಚನ–ಮನಃಕಾಂತಾ–
ಪ್ರಸಾದಾತ್+ಋತೇ
ಸಂಸೃತಿ+ಅಕ್ಷರ–ವೈಷ್ಣವಾಧ್ವ +ಸುನೃಣಾಂ ಸಂಭಾವ್ಯತೇ
ಕರ್ಹಿಚಿತ್ ॥ 3 ॥

ಶಾಂತಾನಂತ–ಮಹಾವಿಭೂತಿ–ಪರಮಂ ಯದ್
ಬ್ರಹ್ಮರೂಪಂ ಹರೇಃ ।
ಮೂರ್ತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತತೋಽಪಿ ತತ್ ಪ್ರಿಯತರಂ ರೂಪಂ
ಯತ್+ಅತ್ಯದ್ಭುತಂ ।
ಯಾನಿ+ಅನ್ಯಾನಿ ಯಥಾಸುಖಂ ವಿಹರತೋ ರೂಪಾಣಿ
ಸರ್ವಾಣಿ ತಾನಿ
ಆಹುಃ ಸ್ವೈಃ+ಅನುರೂಪ–ರೂಪ–ವಿಭವೈಃ ಗಾಢೋಪ–
ಗೂಢಾನಿ ತೇ ॥ 4 ॥

—ಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ—

SRI VAISHNAVA GURU PARAMPARA

PERIYA PERUMĀL [LORD SRIRANGANATHA]

PERIYA PIRĀTTI [SRI RANGANAYAKI]

SENAI MUDALIYĀR [VISWAKSENA]

NAMMALWAR [SHATĀRI]

NĀTHAMUNI

UYYA KONDAR (Rama) [MANAKKALNAMBI] (Pundarikaksha)

ĀLAVANDĀR [YĀMUNAMUNI]

Periyanambi (Mahapurna), Peryatirmalainambi (Srisailapurna), Tirukottiurnambi (Goshtipurna), Tirumālaiāndan (Maladaraguru) Tiruarangapermal Arayar (Vararanga)

BHAGAVAN RAMANUJA

KURUKAIPIRAN PILLAN

EMBAR (Govinda) — BHATTAR (Prasarabhattar) — NANJEEYAR Vedanti (Madava)

NAMBILLAI (Kalipramathana)

VADAKKUTHIRUVEEDI PILLAI (Krishna Pada)

VEDANTA DESIKAR

Lakshminrisimha Padukasevaka Adivanshatagopayatheendra Mahadesikan

44th Jeeyar of Sri Ahobila Mutt
Srirangam Rajagopuram
Alahiyasingar

We are conducting summer ashramam in connection with Ramanujachar's Thirunakshatram which will take place during summer vacation every year.

Parents are requested to come in large numbers with their children (Boarding and Lodging facilities are provided).

Devotees are requested to receive the blessings of Lord of Melkote. Devotees are requested to serve by liberal help by Cheque/DD to

REPRESENTATIVE
AHOBILA MUTT
MELKOTE, MANDYA DIST

To feed devotees and for Publication of Books and Charts